A°. 1823.

N°. 50.

Bataviasche Courant.

ZATURDAG, den 13den DECEMBER, 1823.

Publikatie.

Wij GODERT ALEXANDER GERARD PHILIP BARON VAN DER CAPELLEN, *Groot-Kruis der Orde van den Nederlandschen Leeuw, Secretaris van Staat, Gouverneur Generaal over Nederlandsch Indië, enz., enz., enz.*

IN RADE.

Aan allen die deze zullen zien of hooren lezen Saluit! doen te weten:

ALZOO bij eene resolutie der Hooge Regering van heden, de respective residenten van *Java* en *Madura* zijn gemagtigd, om, elk in den zijnen, dat gedeelte der speciale pacht-condition voor het jaar 1824, hetwelk voor de gemeente van verbindende kracht is, aftekondigen, en om te zorgen, dat die conditien, op hunne kantoren, en op alle andere gebruikelijke plaatsen, voor een ieder ter lezing en inzage gereed liggen;

Zoo IS HET, dat Wij, met referte tot de Publikatie van den 3den december 1822, (staatsblad n°. 50) van den last en de qualifikatie, alzoo op de respective residenten verleend, bij dezen aan een iegelijk kennis geven, onder uitdrukkelijke verklaring, dat Wij begeren dat al de ten gevolge hiervan door de residenten aftekondigen pacht-conditien zullen worden beschouwd als in deze Publikatie te zijn geïnsereerd, en te hebben kracht van wet.

En op dat niemand hiervan onwetenheid voorwende, zal deze alom, waar zulks gebruikelijk is worden afgekondigd en aangeplakt in de Nederduitsche, Inlandsche en Chinesche talen.

Lasten en bevelen voorts, dat alle hoogere en lagere kollegien en ambtenaren, justicieren en officieren, ieder voor zoo veel hem aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering dezer, de hand zullen houden, zonder eenige oogluiking of aanzien des persoons.

Gegeven te Batavia, den 5den december des jaars een duizend acht honderd drie-en-twintig.

VAN DER CAPELLEN.

Ter ordonnantie van den Gouverneur Generaal in Rade.

De algemeene secretaris,
BOUSQUET.

EXTRACT uit het register der handelingen en resolutien van den Gouverneur Generaal in Rade.

Dingsdag den 4den november 1823.

Is, na deliberatie, goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk: Te bepalen dat voortaan van de certificaten van den Nederlandsch Indischen Achterstand, bij publieke vendutien, geveild wordende, geen ander vendu-salaris zal worden betaald dan 1 pCt., door den kooper, en ½ pCt., indien de geveilde certificaten worden opgehouden; zullende deswege, in geval van verkoop, niets worden gebragt ten laste van den verkooper.

Ten tweede: Enz.

Accordeert met voorschr. register.

De algemeene secretaris,
BOUSQUET.

BENOEMINGEN.

CIVIEL DEPARTEMENT.

Tot secretaris van de weeskamer te Sourabaija, *J. Linckloer Arriens*, tot dus ver provisioneel met die functien belast.

Tot secretaris der residentie Sambas, de kommies dier residentie *Hardenberg*.

Tot ontvanger der inkomende en uitgaande regten te Sambas, de buitengewoon klerk ter algemeene secretarie, *S. van der Wouden*.

KOLONIALE MARINE.

HONORABEL ONTSLAGEN.

De luitenant der eerste klasse *J. Linckloer Arriens*.

MILITAIR DEPARTEMENT.

GEPENSIONEERD.

De ritmeester *J. C. Naumann*, van het regement huzaren n°. 7.

GEDEMITTEERD.

De élève bij den geneeskundigen dienst *F. Beauvais*.

ZEE-TIJDINGEN.

Schepen in Straat Sunda.

Uitgezeild.

Dec. 6—Eng. O. I. Comp. schip *Bombay*, John Hine, van Canton den 24sten november, naar Londen, passagiers: kapitein Carmier, te Anjer ingenomen, de heeren Morris en familie, en D. Frafer, C. Ellinkhuijzen, mevrouw De Gravis de Bocarmé en 3 kinderen. — schip *Batavia*, P. Blair, van Batavia den 3den december, naar Holland.

BATAVIA.

Aangekomen.

Dec. 5—Fransch schip *La Rose*, Chemisard, van Cochin China den 23sten november, passagiers: de heeren A. Borel, Chaigneau, M. Garcioe, M. Barairba en J. Vrie.

Dec. 6—schip *Star*, H. Gibbons, van Bantam den 5den december — brik *Onderneming*, A. N. Martens, van Pekalongan den 28sten november, passagier: mevrouw Martens. — schip *Emile*, J. C. Ross, van Sourabaija den 25sten dito.

Dec. 7—schip *Buitenzorg*, J. Bowie, van Tagal den 1sten december, passagier: de heer Beaver — schip *Jacoba*, J. A. Batiest, van Indramaijoe den 30sten november, passagiers: sergeant-majoor Puwens en familie.

Dec. 8—Z. M. kol. korvet *Courier*, 1ste luitenant Stolze, van Muntok den 4den december, passagier: kommissaris van Palembang J. J. van Sevenhoven.

Dec. 9—schip *Fataholcair*, Said Djin Bin Sech Segaff, van Indramaijoe den 21sten november.

Dec. 10—schip *Admiraal Buijskes*, W. Hedges, van Samarang den 30sten november, passagiers: kolonel Cornelius en familie, de heeren Oosthout en familie, van Zuijlen en vrouw, McDonnell, Bijrne, mevrouw Kruithoff en 2 kinderen. — schip *Machbarie*, Said Alowie Alhadat, van Sourabaija den 23sten october. — brik *Cato*, C. F. Drijman, van Pekalongan den 10den november. — brik *Mango*, Kamar, van dito den 10den dito.

Vertrokken.

Dec. 7—Eng. schip *Thalia*, D. H. Munro, naar Rotterdam.

Dec. 8—schip *Concordia*, H. Bos, naar Rotterdam, passagiers: de heer en mevrouw H. F. F. de Casimo en kinderen, de heer P. C. H. Strick van Linschoten, de gepensioneerde kapitein L. van der Hust. — Z. M. korvet *Arend*, kapt.-luit. A. van Braken, naar Nederland.

Dec. 9—brik *Elizabeth*, T. Deighton, naar Sourabaija, passagiers: de heeren D. von Franquemont en D. Trail.

Dec. 10—schip *Magelan*, J. van den Oever, naar Amsterdam, passagiers: de heer C. S. Wilde en familie.—schip *Star*, H. Gibbons, naar Sourabaija.—schip *Malacca's Geduld*, A. J. Wiederhold, naar Malacca.—schip *Alfred*, W. Dalge, naar Rotterdam.—Voor het gouvernement ingehuurd particulier schip *Mercurij*, N. L. Jordan, naar Sourabaija, passagier: de heer H. Barnabij.

Dec. 11—schip *Jadul Karim*, J. Worthington, naar Sourabaija, passagier: de heer J. Nutting.

Dec. 12—Z. M. kol. korvet *Courier*, 1ste luitenant J. Stolze, koersstellende om de noord.

Schepen liggende ter reede.

Zr. Ms. fregat *Melampus*; schoeners *brigg Zeemeeuw*; schepen Maghar, Hercijne, Helena Christina, Prins Blucher, Palembang, Esperance, Pamalang, Johanna Wilhelmina, Pamanoekan, Ennore Transit, Boeron, Emelie, Buitenzorg, Jacoba, Fatahlkair, Admiraal Buijskes, Machbarie; brikken Baronnesse van der Capellen, Concordia, Susanna Barbera, Allert, Indramaijoe, Malatie, Jominge, Mercus, Fredrik, Colonial Trader, Elizabeth, Clementine, Scheewa, Fannij, Onderneming, Cato; schoeners Haphin, Mange; bark Mentor. — Eng. schepen Henrij, Recoverij; brikken General Barnes, McCauly. — Fransch schip La Rose. — Deensche schip Gouverneur Bill.

SAMARANG.

Aangekomen.

Nov. 29—schoener *De Snoek*, J. Kasperman, van Rembang.—Maleische brik *Japara*, Kamaldien, van Cheribon.—kruisprauwen *Trenganoe* no. 14 en 15, Mochamat Yasien en Abdul Waiep, beide van Serendeng.

Nov. 30—schoener *Molucco*, S. d'Allens, van Batavia.—Arab. schip *Marzoek*, Abdul Laout, van dito, met Z. M. troepen.

Dec. 2—brik *Geertruida*, R. de Voss, van Batavia.—schip *Evers*, Edwards, van Pekalongan. — brik *Soenhien*, Tjie Lianteek, van Rembang. — brik *Eleonora*, F. Luijten, van dito.

Dec. 3—brik *De Hoop*, S. Martens, van Batavia.

Dec. 5—schoener *Nieuw Victoria*, J. de Bregeas, van Sourabaija.

Vertrokken.

Dec. 1—Arab. schip *Fattal Barie*, Said Hoesin Bin Hasan Masawa, naar Sourabaija.

Schepen liggende ter reede.

Z. M. kanonneer-boot *No.* 16; schip Pekin; brikken Johanna Hubertina, Malakka, Cornelia Johanna, Hendrik, Malacca, De Jonge George, Jacoba Ambrosina — Arab. schip Fattal Barie; brik Fataholkair; sloep Cheribon. — Maleische brik De Goede Hoop; schoener Remanjieta; sala sala Boejang Slamat. — Chinesche brikken Pieternella, Ingsoen, Jacoba, Geap Gwan, Tjingsoen, Kingliong; schoener De Hoop, Pemalang.

SOURABAIJA.

Aangekomen.

Nov. 29—Zr. Ms. kol. schoener *Emma* en brik *Siewa*, 2de luitenant Lockemeijer, van Kanaatie den 27sten november.

Dec. 2—Zr. Ms. roei-kanonneer-boot *No.* 15 en brik *Dourga*, 2de luitenant Kockers, van Rembang den 29sten november.—Voor het gouvernement ingehuurde particuliere bark *Gombora*, W. Morling, van Batavia den 26sten dito.—schip *Mastora*, Said Alowie Habashij, van dito den 27sten dito, passagiers: de heeren R. Baruh, D. McLenan en P. Crozet.

Dec. 6—Zr. Ms. roei-kanonneer-boot *No.* 8 en schoener *Saphir*, 2de luitenant Blok, van Kauantie den 4den december.

Vertrokken.

Nov. 30—brik *Bozang Besse*, B. Paljer, naar Batkjar, Samarang en Batavia, passagier: de heer J. Klein.

Dec. 2—schoener *Rembang*, S. C. Ross, naar Batavia. — Voor het gouvernement ingehuurde particuliere brik *De Hoop*, L. Weintre, naar Ternate, met Z. M. troepen.

Schepen liggende ter reede.

Zr. Ms. fregat *van der Werff*; brikken *Sirene*. *Jacoba Elizabeth*; *Siewa*, *Dourga*; schoeners *Johanna*, *Calijpso*, *Daphné*, *Castor*, *Circé*, *Emma*, *Zephir*; kanonneer-boot *No.* 15; roei-kanonneer-booten *No.* 8 en 18; schepen Johanna Fredrika, Mastora; brikken Amazoon, Livinia, Adsistentie, Tikfing, Floris, Kalijmaas, Harriet, Wesp, Cornelia de Goede Hoop; bark Gombora; schoeners De Hoop; kotter De Goede Hoop.—Eng. schip Woodman.

BATAVIA, *den* 13*den december* 1823.

Wij hebben in ons blad van den 31sten mei ll., no 22, een verslag geplaatst van hetgeen aanleiding heeft gegeven, tot het uitbreiden onzer magt op de west-kust van *Sumatra*, en van het geen speciaal sedert december 1821 tot april 1823, in de Padangsche bovenlanden is voorgevallen. De belangrijke maatregelen die sedert genomen zijn tot bevestiging van ons gezag in die streken, en het gewenschte gevolg daarvan aanvankelijk reeds ondervonden, wettigen (dunkt ons) dat wij weder eenige plaats inruimen, om, bij wege van vervolg op het hierboven aangehaald verslag, onze lezers, op nieuw, eenigzins nader bekend te maken, met den staat van zaken op *Padang*, en de thans daar onderhoorende districten.

Na de bevestiging der door de onzen bezette punten in april ll., hebben tot den aanvang van september, geene vijandelijkheden meer plaats gevonden. De *Padries* zijn in hunne districten verbleven, en hebben (niettegenstaande onzen mislukten aanval op *Linto*) zich zoo het schijnt niet meer met onze troepen durven te meten. Deze tijd van rust, gedurende ruim vijf maanden, is door den resident *Du Puy*, en den luitenant-kolonel *Raaff*, nuttig besteed in het verkrijgen van vollediger kennis des lands, van de bronnen van welvaart in hetzelve, en bijzonder van het voorouderlijk inlandsch bestuur der onderworpene districten, het grootste gedeelte uitmakende van het voormalig *Maninkabosche* rijk.

De resultaten van dit onderzoek zijn alleszins voldoende geweest, en hebben de *Sumatrasche* binnenlanden doen kennen als niet schaars bevolkt, behoorlijk bebouwd, en geschikt voor alle soort van voortbrengsel len.

Alom zijn spooren gevonden van een wettig inlandsch gezag en van een geregeld districts en dorps bestuur, hetwelk eene der zekerste kenmerken is van reeds gevorderde beschaving.

Intusschen was de luitenant-kolonel kommandant der expeditie, bereids vroeger, aangeschreven om, wanneer hij oordeelde dat zijne tegenwoordigheid kon gemist worden, het kommando der troepen over te geven, en naar de hoofdplaats over te komen, ten einde mondeling verslag te doen zijner bevinding ten aanzien van den staat des lands, en om tevens de noodige toelichting te bezorgen aan het ontwerp hetwelk de resident van *Padang*, gezamenlijk met hem kommandant was gelast intezenden, voor de definitive regeling van het bestuur in de bovenlandsche districten.

De luitenant-kolonel *Raaff* heeft, ten gevolge hiervan, *Padang* in de maand september ll., verlaten, en naar aanleiding der voorstellen door hem en den resident aangeboden, is, door de hooge regering,

voorloopig een reglement op het binnenlandsch en financieel bestuur der residentie *Padang* en onderhoorigheden gearresteerd, waarvan de hoofdtrekken zijn ontleend uit de, op *Java*, dienaangaande in werking zijnde verordeningen.

De geheele residentie is verdeeld in twee hoofd-afdeelingen *Padang* en *Maninkabo*, hoofd-afdeelingen in *vier* regentschappen is afgescheiden. Deze zullen gesplitst worden in *districten*, *kampongs* enz.

In de hoofd-afdeelingen *Padang* en *Maninkabo* zijn *hoofd-regenten* aangesteld, door welke de bevelen des residents aan de regenten der regentschappen worden uitgevaardigd, en die tevens bevoegd zijn, in naam van den resident, regtstreeks bevelen aan de regenten te geven.

Tot hoofd-regent van *Maninkabo* is gekozen de naaste wettige afstammeling en erfgenaam der voormalige Vorsten van *Maninkabo*, welke door de *Padries* van dezen zetel verdreven zijn gewe st.

Ten aanzien der *justitie* en *politie* hebben de op *Java* ingevoerde reglementen hoofdzakelijk die wijziging bekomen, welke de verwijdering van, en de moeijelijke communicatie met den raad van justitie te *Batavia*, en het hoog geregtshof, noodzakelijk maken.

Met betrekking eindelijk tot het *financieel* beheer zijn de beginzelen van het op *Java* ingevoerd stelzel van grondbelasting, aangenomen; te welken einde vooreerst, en in afwachting dat volledige kennis zal zijn bekomen van de uitgestrektheid der velden, en van derzelver betrekkelijke meerdere of mindere vruchtbaarheid, de belasting zal worden vastgesteld door een jaarlijkschen aanslag door den resident met overleg der hoofden, in elk dorp te bepalen. Overigens is de vrije beschikking over zijn eigendom en de vruchten van zijnen grond, aan een ieder gewaarborgd.

Met de invoering dezer bepalingen vindt zich thans de luitenant-kolonel *Raaff* belast, die bij gelegenheid dat de resident van *Padang*, uit hoofde van ongesteldheid, een verlof naar *Europa* heeft verzocht en bekomen, tot den post van resident is benoemd.

Hij is onlangs van hier vertrokken om die nieuwe bestemming te aanvaarden, verzeld van eenige jonge ambtenaren die door hunne gewoonte om met inlandsche bevolking omtegaan, en wegens hunne bekendheid met derzelver taal, zeden en gewoonten, alsmede met de op *Java* werkende reglementen, zich bereids zeer ten goede hebben onderscheiden.

Tevens belast met het kommando der troepen in die residentie, heeft de luitenant kolonel *Raaff* bij deze gelegendheid met zich gevoerd de versterkingen van officieren en manschappen welke de detachementen op *Sumatra* tot derzelver voltalligmaking behoefden, met alles wat tot completering van de krijgsbehoeften vereischt werd.

Kort voor het afzeilen van het schip waren *van der Capellen* waarmede deze nieuwe uitzending is gedaan, is hier de tijding ontvangen dat niet lang na het vertrek van den luitenant-kolonel uit de bovenlanden, de padries zich vermeet hebben weder on rustige bewegingen te maken, en werkelijk de door de onzen bezette districten bij *Kottah-Toea* en *Ampang-Gedang*, geweldadiger wijs intrukken.

De majoor *Laemlin*, kommandant der troepen, van deze bewegingen onderrigt, heeft de aanvallers op alle punten in verscheidene gevechten van den 18den tot den 28sten september, zoodanig ontvangen, dat zij alom met groot verlies zijn verslagen en teruggedreven; zijnde het vervolgens no dig geoordeeld verder te gaan en den vijand uit twee zijner versterkingen bij *Kapau* en *Biero* te verjagen, hetwelk successivelijk den 26sten en 28sten dier maand met zoo veel nadruk en met dat gevolg is geschied, dat de vijandelijke bentings aldaar bestormd en veroverd zijn, niet zonder groot verlies van de zijde der *Padries*, terwijl wij van onze zijde het geluk hebben

gehad van een slechts zeer gering aan manschappen te ondergaan.

Twee officieren, de 2de luitenants *Veltman* der infanterie, en *Vaessen* van de artillerie, zijn bij deze gevegten gewond geworden.

De majoor *Laemlin* die bij deze gelegenheid de uitmuntendste bewijzen van bedaard overleg en goed beleid heeft aan den dag gelegd, en tevens aan alle zijne ondergeschikten tot een voorbeeld van moed heeft gestrekt, betuigt zich ten uitste te vreden over alle de officieren en manschappen die aan deze gevegten deel hebben genomen.

Inzonderheid roemt hij het gedrag van kapitein *Bauer* die onafgebroken aan het hoofd zijner manschappen de beste diensten heeft bewezen, en van den luitenant *Veltman*, die met den kapitein in dapperheid gewedijverd heeft.

Kapitein *Bauer* en de flankeurs *Kolls* en *Martel* waren bij de bestorming der bentings van *Biero*, (welke met ladders moesten beklommen worden) de eerste op en binnen deze versterking, uit welke de vijand met blank geweer gedreven werd.

Zijne Excellentie de Gouverneur Generaal heeft aan deze troepen deszelfs bijzondere tevredenheid doen betuigen, en hun de verzekering doen toekomen dat de aandacht des Konings zal geroepen worden op hen, die het geluk hebben gehad, van nog boven hunne verdienstelijke krijgsmakkers zich te doen onderscheiden.

Deze nederlaag der Padries kan van de heilzaamste gevolgen zijn. Zij zal toch het ontzag voor onze troepen bij dezelven merkelijk gesterkt hebben en hun de overtuiging hebben gegeven dat de afwezigheid van den luitenant-kolonel kommandant der expeditie (eene omstandigheid op welke zij werkelijk schijnen te hebben gewagt) voor hen van geen voordeel heeft kunnen zijn.

Zij zal verder onzen bondgenooten op nieuw vertrouwen hebben ingeboezemd, en dit vertrouwen zal zich nog veel versterkt vinden bij de aankomst van den luitenant-kolonel *Raaff* en de suppletie troepen en krijgsbehoeften welke hij met zich voert.

Eenige compagnien infanterie van alles behoorlijk uitgerust, zijn door het Britsch bestuur in *Bengalen* naar de westkust van *Sumatra* afgezonden tot versterking en bevestiging van de Compagnies bezitting te *Natal*.

Mogt zich dus bij de Padries de begeerte vernieuwen om ook den post weder aan te vallen zoo als zij reeds vroeger gedaan hebben, het laat zich aanzien dat zij ook aldaar meerderen tegenweer zouden vinden en dat zij gevaar loopen van geduchte straf voor elke nieuwe poging van euvelmoed.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

TURKYE.

KONSTANTINOPEL, *den* 26*sten mei.*

(Uit den Oostenrijkschen Beobachter.) Met den 10den dezer is de Mahomedaansche vasten-maand (Ramazan) begonnen. Ook dit, te voren altijd door eenige buitensporigheden gekenmerkte tijdstip des jaars, zal ditmaal, naar alle waarschijnlijkheid, in ongestoorde rust voorbij loopen. De maatregelen tegen de wanorde in het Janitsarenkorps zijn bij aanhoudendheid zeer streng; eerst dezer dagen is wederom een afschrikkend voorbeeld daarvan gegeven. De eenigen tijd geleden naar Azië verbannen Usta der 59ste Orta had het gewaagd, om met eenige zijner lotgenooten in stilte naar de Europesche kust terug te keeren, en had gedacht in eene, nabij de hoofdwacht gelegen, oude kazerne, bij Daud-Pacha, die sedert onbedenkelijke tijden het voorregt genooten had van eenen vrijplaats en misdadiger eene onschendbare wijkplaats te verleenen, veiligheid te vinden; uit deze gewaande vrijplaats had hij zelfs op nieuw betrekkingen aangeknoopt, met eenige Yamaks der forten kasteelen aan den Bosphorus. Toen de Sultan lastleden vrij lag van deze gebeurtenis bericht ontving, begaf hij zich terstond, in stilte opgegaan, naar de Moskee, den Janitsaren-Aga, den strafbaren Usta, en al de genen die zich bij hem mogten gevoegd heb-

ben, dood of levend te gaan halen. De Janitsaren-Aga trok hierop met eene sterke bende naar de gemelde kazerne; de Vizir werd zonder tegenweer uitgeleverd, met eenige zijner makkers geworgd, en de lijken, in het Janitsaren-kwartier, openlijk ten toon gesteld.

Hoe gering ook de afstand zij van hier naar de Dardanellen, weet men echter hier niets omtrent de bewegingen der vloot, onder bevel van den Kapitan-Pacha. Volgens eenige berigten van schippers, heeft men dezelve op de hoogte van Mitylene gezien; volgens andere had de Groot-Admiraal tot heden toe den Hellespont nog niet gepasseerd, en was hij voornemens eerst het Bairams-feest afte wachten. Omtrent de nieuwe gebeurtenissen in het binnenste van Morea weet men hier alleenlijk het volgende: *Maurocordato* heeft het ambt van minister van buitenlandsche zaken overgenomen, hetwelk te voren door zijnen vertrouwden vriend *Negri* vervuld werd. In deszelfs plaats is, door de meerderheid der militaire en de genoodzaakte toestemming der politieke partij, de bekende *Pietro-Mauro Michali*, Bey der Mainoten, dezen bij de Grieken zoo zeer veracht wordende volkstam, tot president benoemd geworden. Hierop heeft *Colocotroni* verklaard, dat hij de gemeenschappelijke zaak bij voortduring met de magt, waarover hij beschikken kon zou ondersteunen doch echter met beding, dat hij van niemand bevelen zou behoeven aan te nemen. Hij heeft eenige versterking aan *Odijsseus* gezonden, om de Thessalische bergpassen te verdedigen. Ook *Bozzaris* heeft wederom een kommando aan de grenzen van Acarnanie op zich genomen. Voor het overige waren van geenen kant eenige militaire operatiën begonnen. De uit Smirna naar alle zijden verspreide tijding, van het binnendringen eens Turkschen korps in Morea, is oogenschijnlijk zonder grond. In Azie is de toestand der Porte wezenlijk verbeterd geworden. De Schah van Persie heeft alle geneigdheid tot het voeren van oorlog verloren, en beijvert zich, om de te Erzerum begonnen onderhandelingen op alle wijze te bespoedigen. De Pacha van Acre, *Abdullah*, wiens lange wederspannigheid der Porte zoo veel heeft te doen gemaakt, heeft zich eindelijk geheel en al onderworpen, en is weder in genade aangenomen. Dit was het werk van den Pacha van Egijpte, die bij deze gelegenheid der regering eenen grooten dienst bewezen heeft. Dezelfde heeft onlangs 6000 man versterkings-troepen op Kandia doen landen, waardoor de insurgenten genoodzaakt zijn geworden, de belegering der reeds sterk benauwde en bovendien door de pest bezochte hoofdplaats Canea, op te breken.

(*Amst.-Courant.*)

GROOT-BRITTANNIE.

LONDEN, *den 27sten junï.*

Uit Lissabon is er regtstreeksche tijding. Gisteren kwam eene der in zee zijnde paketboten aan, met papieren en brieven tot den eersten dezer. Zie hier welke gebeurtenissen zij behelzen:

„ Den 29sten mei, des morgens vroeg, verliet Prins *Miguel*, de tweede zoon des Konings, het paleis, en voegde zich bij het 23ste regement voetvolk, dat den vorigen dag van Lissabon naar Almeida op weg gegaan was en te Villa Franca, vijf mijlen van die hoofdstad, post gevat had. De Prins liet eenen brief aan zijnen vader achter. Het gevolg dezer gebeurtenis was eene boodschap der Cortes aan Z. M., dat het tegenwoordige ministerie het vertrouwen des lands verloren had. Z. M. riep eenen raad bijeen en beraadslaagde met denzelven, omtrent het vormen van een nieuw ministerie, gelijk zulks in de Lisabonsche bladen gemeld wordt. Den 29sten, zijnde heilige sacraments dag, kwamen de troepen des garnizoens naar gewoonte bijeen om in de straten te paraderen. Na deze plegtigheid begaven zij zich naar het plein Terreiro do Pazo, van waar al de regementen van linie (behalve het 18de reg. infanterie) een of twee regementen militie, zich bij Prins *Miguel* gingen voegen, voor wien Generaal *Sepulveda*, de militaire bevelhebber, zich insgelijks verklaarde. De overige militie-regementen, het 18de reg. infanterie, en een deel der artillerie van linie weigerden den gouverneur te volgen, die op het plein bijna zijn leven verloren zou hebben, dewijl een man hem poogde te vermoorden, doch daarin door Generaal *Avillez* en eenige andere officieren verhinderd werd. Bij deze gelegenheid verklaarden de troepen, dat zij eenige veranderingen in de constitutie verlangden, en noemden inzonderheid het instellen van twee kamers, als ook het volstrekte *veto* voor den Koning. In den achtermiddag van den 30sten verklaarde zich het 18de regement, benevens de overige linie-korpsen, voor dezelfde zaak, en na dat zij, onder het geroep van *vivat de Koning!* voor het paleis van Bemposta, midden in de stad gelegen, verschenen waren, haalde de Koningin en de Infante den Koning en de gansche koninklijke familie over, om Lisabon te verlaten. Zij vertrokken ten 7 ure in den achtermiddag en bereikten Villa-Franca den volgenden dag, den 31sten. De volkrijke en rijke stad Lissabon scheen verlaten, en zonder eenig middel van verdediging gebleven zijnde tegen diegenen, welke zich, in zulk eene krisis, er altijd op toeleggen om de openbare rust te verstoren, kan men de *Camera* (of stedelijke raad), het commerciële korps voet- en paardenvolk, de nationale garde en achtergebleven regementen militie, niet genoeg roemen, wegens derzelver krachtdadige maatregelen en aanhoudende pogingen om goede orde in de hoofdstad te bewaren, welke bij het vertrek der paketboot, op den eersten dezer, volkomen heerschende was. Er was een ontwerp ontdekt om alle gevangenissen te openen en de groote menigte aldaar opgesloten boeven in vrijheid te stellen; doch gelukkiglijk had men dit voorzien, en de bewaring der gevangenissen werd toebetrouwd aan de zorg van het commerciële korps, hetwelk bij deze gelegenheid met deszelfs gewone veerkracht en moed te werk ging. De misdadigers in het kasteel van St. George poogden tweemaal de gevangenis open te breken, doch vonden genoegzamen weerstand; de wacht vuurde op hen, en doodde en kwetste de eenige hunner. Den 31sten hielden de Cortes hunne zitting op het gewone uur, en verrigten hunne werkzaamheden naar gewoonte, alles in volkomene rust. De *Camera* zond den 31sten eene deputatie aan den Koning, met verzoek te mogen vernemen, wat Zr. Ms. bedoelingen waren; de deputatie keerde laat in den avond terug, met het antwoord, dat Zijne Maj. op geenerlei wijze tot het oude regering-stelsel wilde keeren, maar dat het noodzakelijk was eene meer met de belangen van alle klassen strookende constitutie te vormen. Zr. Ms. manifest of proclamatie is contrasigneerd door *Mosinho de Silviera*, die eenige dagen te voren tot minister van financiën benoemd was geworden. Laat in den avond van den 31sten zeide men, dat de Koning de volgende ministers gekozen had: Graaf *Palmella*, voor buitenlandsche zaken; Graaf *dos Arcos*, sommigen zeggen, Graaf *Villaflor*, voor de marine; Generaal *Pampelona*, voor oorlog; regter *Mariuho*, oud-intendant van policie, voor binnenlandsche zaken en justitie; Baron *Texeira* voor financiën." De proclamatie, waarvan in dit berigt gesproken wordt is van den volgenden inhoud:

INWONERS VAN LISSABON!

„ Het heil des volks is te allen tijde de hoogste wet geweest en voor mij is het eene heilige wet; deze overtuiging, die in de hagchelijke omstandigheden, waarin de Voorzienigheid mij geplaatst heeft, mijn gids en rigtsnoer geweest is, schrijft mij gebiedend het besluit voor, dat ik heden met leedwezen genomen heb, om bewilligende in de gebeden des volks en de verlangen des legers, hetwelk mij verzelt of voorafgegaan is, mij voor eenige dagen van u te scheiden.

„ Inwoners van Lissabon weest gerust; nimmer zal ik de liefde verzaken, welke ik u gewijd heb; ik offer mij voor u op, en in korten tijd zullen uwe dierbaarste wenschen vervuld zijn.

„ De ondervinding, die wijze leermeesteresse van natiën en gouvernementen, heeft op eene voor mij bedroevende en voor de natie noodlottige wijze doen blijken, dat de bestaande instellingen met den wil, de gewoonten, noch met de denkwijze van het meerderdeel der monarchie strooken. Het getuigenis der daadzaken bevestigt deze stelling; Brazilie, dat belangrijk deel der monarchie, is van een gescheurd; in dit koningrijk heeft de burger-krijg het bloed van Portugezen door de handen hunner landsleden doen storten; een buitenlandsche oorlog hangt ons boven het hoofd en gansche[l]ijke ondergang bedreigt den staat, zoo niet de snelste en krachtdadigste maatregelen ter hand genomen worden. In deze bedroevende crisis handel ik als Koning en vader mijner onderdanen, red hen voor regeringloosheid en inval, wanneer ik de vijandige partijen hereenige.

„ Om zoo wenschelijk een doeleinde te bereiken is het noodig de constitutie te wijzigen. Had zij het geluk der natie te weeg gebragt, alsdan zou ik bij voortduring hare eerste geraad derer gebleven zijn; doch, wanneer de meerderheid eener natie zoo openlijk en vijandig tegen hare instellingen opstaat, alsdan vereischen die instellingen hervorming.

„ Burgers, ik verlang geene onbeperkte magt en heb die nimmer verlangd; heden verwerp ik ze; de gevoelens van mijn hart hebben een afkeer van dwanggezag en onderdrukking. Mijn eenige wensch is de rust, de eer en de voorspoed der natie.

„ Inwoners van Lissabon, vreest voor uwe vrijheden niet, zij zullen gewaarborgd worden op eene wijze die, de waardigheid der kroon verzekerende, de regten der burgers zal eerbiedigen en handhaven. Middelerwijl gehoorzaamt de overheden; onthoud u van bijzondere wraakoefening; smoort partijzucht; vermijd den burger-oorlog, en weldra zult gij de gronden gelegd zien tot eene nieuwe staatswet, die de veiligheid van personen, en van, gedurende den geheelen loop des tegenwoordigen gouvernements, wettiglijk verkregene goederen en ambten verzekerende, alle de waarborgen verschaffen zal, welke de maatschappelijke band vereischt, alle wenschen vereenigen en het welzijn der geheele natie zal uitmaken.

JOAO VI Koning.

Villa-Franca de Xera, den 31sten mei 1823.

FRANKRYK.

PARIJS, *den 3den julï.*

Een brief uit Madrid behelst het volgende:

„ Generaal *Bordesoult* is sedert den 21sten junï met den Contre-Admiraal *Hamelin*, die voor kadix kruist, in gemeenschap.

„ Te Kadix heerscht groote verwarring, en de bevolking betoont de levendigste vrees ten aanzien der middelen van bestaan en voor eene besmettende ziekte. Reeds is het brood, hetwelk vier realen koste, tot negen realen gestegen. Kadix is voor geene maand van het noodige voorzien.

„ Z. Kath. M. was bij eenen rijken en getrouwen koopman gehuisvest; de demagogen bevonden, dat hij het daar te goed had, en hebben hem genoodzaakt de tol-magazijnen te gaan bewonen, die gelegen zijn achter de punt van St. Philippe, en van waar de Koning moeijelijker ter zee zou kunnen ontkomen.

„ Zoo even verneem ik dat het garnizoen van *Olivenza* deserteert, en de stad zich wil overgeven."

De Heeren *de Bulgari* en *de Brunetti*, gezanten van Rusland en van Oostenrijk bij het Madridsche Regentschap, als ook Graaf *Berton de Sambuy*, gelastigde van Sardinie, zijn te Madrid aangekomen. De Pruissische gezant, heer *de Royer*, was, volgens de laatste berigten, met zeer veel spoed door Bordeaux gepasseerd. De *Etoile* zegt nog eenmaal, dat het niet waar is, dat de Hertog van Angoulême Madrid verlaat.

Het Regentschap van Spanje heeft Don *Antonio de Saavedra de la Aleudia* tot chargé d'affaires bij den Keizer van Rusland benoemd. Reeds te voren had het den hertog *de San Carlos* tot buitengewoon gezant bij Z. A. C. M. benoemd.

GROOT-BRITTANNIE.

LONDEN, *den 4den julï.*

In de zitting der Gemeenten van eergisteren heeft de Kanselier van den Exchequer eene opgave gedaan, tot het Budjet betrekkelijk, en die zeer voldoende beschouwd wordt. Niettegenstaande, gedurende de twee laatste jaren, voor omtrent zeven millioen Sterlings aan jaarlijksche lasten afgeschaft waren, geloofde het gouvernement in staat te zijn eenlang de afschaffing van nog meerdere belastingen te kunnen voorslaan. Van den 5den januari ll. tot op den 30sten junï was de schuld met 2,399,332 P. St. verminderd, zoodat zij thans nog 794,180,812 P. bedroeg. Daarenboven was er, aan Exchequer-biljetten, ingelost 1,020,000 P.; bedragende dus de geheele vermindering in het gemelde tijdverloop drie millioenen Sterlings.

Den 3den mei, den jaardag der ontdekking van Brazilie door *Pedro Alvarez Cabral*, heeft de constitutioneele Keizer van dat land de Algemeene Vergadering der Afgevaardigden geopend met eene aanspraak, waarin hij dezelve de waardige vertegenwoordigers der Braziliaansche natie noemt, verslag geeft van al wat voor Brazilien's onafhankelijkheid gedaan is, en van den staat waarin dat rijk zich thans bevindt, en aan de vergadering opdraagt het zamenstellen eener constitutie, waarin de drie magten afgescheiden zijn zullen, en welke, zoo zij deszelfs goedkeuring verdient, de Keizer op nieuw plegtiglijk belooft te zullen aannemen en heilliglijk te handhaven.

(*Amsterdamsche-Courant.*)

MENGELINGEN.

Vervolg en slot van het verslag, rekening en verantwoording van het Vaderlandsch fonds ter aanmoediging van 's lands zeedienst, sedert den eersten januari tot den laatsten december 1822, in het openbaar gedaan te Amsterdam door Kommissarissen van het gemelde fonds.

(*Zie ons vorig nummer.*)

Onomstootelijk was ook de vriendelijkheid met welke de heer Vice-Admiraal *Kuvel*, in de maand februari des vorigen jaars, door Zijne Majesteit tot Directeur en Kommandant der Marine alhier, aangesteld, onze gelukwensching bij die gelegenheid ontving, en ons zijne bereidvaardigheid betuigde, om overal, waar hij vermogt, ten beste van ons gesticht mede te werken. Ook sedert liet hij geene gelegenheid voorbij gaan, van ons gelijke bedoelingen en heuschheid te doen blijken. Hij ontvange daarvoor onzen dank, dien wij ook van harte aan de Ministers en boven al aan onzen geliefden Koning toebrengen, wel overtuigd, dat zonder vermogende bescherming van hooger hand, ons gesticht noch bloeijen noch bestaan kan, en hoogstgevoelig zoo wel voor de eer, van die bescherming te zijn waardig gekeurd, als voor de pligten, die dezelve bij voortduring op ons legt.

Dan niet deze bescherming alleen, ook de medewerking en mildadigheid van velen onzer medeburgers in geene betrekking tot 's Rijks bestuur, of eenige regering staande, is voor ons gesticht en zijnen bloei noodig, en ook van dezen mogten wij in het afgeloopen jaar, meer dan eene vleijende en treffende blijk ontvangen.

In augustus toch werd ons, namens den heer *J. van Westenhoudt*, als eenigen executeur en Usu Fructuaris der nalatenschap van zijne echtgenoote, wijlen vrouwe *G. B. Bernard*, extract medegedeeld uit hare dispositie, inhoudende het legaat door haar Ed., na afsterving van haren echtgenoot aan dit gesticht gedaan, van eene somma van twee duizend guldens. En in november daaraanvolgende, werd ons door executeuren van wijlen mejufvrouw *Maria Kruijer*, berigt gedaan dat ook deze bij uitersten wil, aan ons kweekschool had gelegateerd eene somma van twee duizend guldens, vrij van het regt van successie, welke som dadelijk, tegen kwitantie, konde ontvangen worden; zoo als ook werkelijk in het begin van dit jaar geschied is, na dat Kommissarissen hiertoe het vereischt verlof van Zijne Majesteit ontvangen hadden.

Aangenaam en verrassend was voor ons het bewijs van aandenking en genegenheid dezer twee liefdadige vrouwen, wier nagedachtenis daarom bij ons, even als bij zoo vele andere gestichten, bestendig in zegening blijft. Mogten velen in dezelfde omstandigheden, even gunstig aan de kweekschool denken; mogten zij vooral, wier donatien jaarlijks tot den bloei van dit gesticht toebrengen, ook bij uitersten wille, bijaldien geene gewigtige bedenkingen hier tegenstrijden, in diervoege iets ten behoeve van de kweekschool beschikken, dat bij hun afsterven Kommissarissen in de kweekschool geen dubbel verlies te betreuren hebben. Intusschen spreekt het van zelf, dat dit grootendeels af moet hangen van de omstandigheden, en zij, die eenmaal de kweekschool als donateuren beweldadigen, hebben daardoor zich voor altijd regt verworven op de dankbaarheid van Kommissarissen, al nam zelfs, ten gevolge der omstandigheden, eene jaarlijksche donatie voor het afsterven van den donateur een einde. Doch, gelijk wij daarom bij deze gelegenheid aan alle zoo gewezene als nog werkelijke donateuren, onzen dank voor hunne weldaden herhalen, en op nieuw van ganscher harte toebrengen, zoo doet hetgeen wij reeds bij ondervinding omtrent het verminderen der donatien en de oorzaken, die daartoe medewerken, kennen, ons hartelijk wenschen, en hier openlijk den wensch uiten, dat niet slechts allen, die hunne welwillendheid jegens de kweekschool door daden toonen, bij die welwillendheid en het vermogen om haar uitteoefenen, mogen bewaard blijven, maar dat ook door hun toedoen, uitnoodiging en aanprijzing, nog eenige nieuwe donateuren voor onze fondsen worden aangewonnen, wier bijdragen het door den dood of anderzins afvallende, weder eenigzins vergoeden.

Wij bevelen ons evenzeer bij voortduring in de gunst van allen, die door gewigtige diensten aanhouden de kweekschool en deszelfs Kommissarissen aan zich te verpligten. Voor hem, wien zijne bestemming op de beide wateren roept, die van zijne jeugd af aan, gevaren en dood trotseeren moet, en dus meer dan iemand steeds tot den overgang van dit, en een ander leven moet zijn voorbereid: Voor hem ook, op wiens stand en levenswijze, in vreemde oorden, waar hij ver, van ouderlijken- en vrienden raad omzwerft, maar helaas! te dikwijls ook aan den Vaderlandschen wal, de verleiding onder allerlei gedaanten zoo veel vat heeft, voor hem vooral is de Godsdienst van hooge waarde, om hem in gevaren rustig en kalm, om hem tegen de vreeze des doods gehard, om hem tegen verleiding bestand te maken. Aan U. M. M. H. H. Leeraren der onderscheidene christelijke kerkgenootschappen, hebben dus de kweekschool en Kommissarissen de grootste verpligting, daar gij liefderijk en belangloos voortgaat met aan onze kweekelingen uw onderwijs in dien hoogst dierbaren, voor leven en dood aller gewigtigsten Godsdienst mede te deelen. Mogten de gevolgen van dat onderwijs meer en meer in hun gedrag en wandel blijken, en gij daardoor de zoetste vruchten plukken van uwen arbeid. Intusschen wijden wij U onzen besten dank, en bidden wij U te volharden in den ijver met welken gij aan onze voedsterlingen het goede voor houdt.

Groote verpligting hebben wij mede aan de heeren *Thijssen* en *Jas*, die hunne genees- en heelkundige-diensten, waar dezelve in ons gesticht vereischt worden, steeds aldaar met vlijt en zorgvuldigheid, even trouw als belangeloos verleenen. Ook hen verzoeken wij daarvoor onze opregte dankzegging aantenemen, die wij hun des te gereder toebrengen, daar wij alle reden hebben, ons met de voortduring hunner hulprijke dienstwilligheid, ook voor de toekomst te mogen vleijen.

Gelijke dienstvaardigheid mogen wij ook nog steeds ondervinden van de heeren Mr. *J. Bondt*, als regtsgeleerde, Mr. *E. C. Bondt*, als notaris, *P. Sebbe*, als procureur, en *J. Ribeulleau Jr.*, als makelaar, waar het een of ander belang onzer dubbele administratie, en in de bovengenoemde betrekkingen hunnen dienst vereischt. Ook zij dus hebben steeds aanspraak op onze dankbaarheid, en wij bidden hen zich van dezelve onveranderlijk verzekerd te houden.

Bij zoo veel stof van tevredenheid over de gunstbewijzen, weldaden en diensten, die van buiten aan ons kweekschool toekomen, hebben wij ook grond om ons te verheugen over des zelfs inwendige gesteldheid, daar officieren, suppoosten en allen, die in het bestuur of beheer van dezelve onder ons werkzaam zijn, bestendig hunne pligten met lofwaardigen ijver waarnemen, terwijl aan hunne en onze pogingen ook het gedrag der kweekelingen over het algemeen naar wensch beantwoordt. Wat het onderwijs in de stuurmanskunst betreft, is dit, vertrouwen wij, ook genoegzaam uit ons verslag gebleken. Aan den onderwijzer in dat vak heb ik niets te zeggen, dan dat wij hem verzoeken voorttegaan zoo als hij begonnen is. Alsdan zal hij bij het uitbreiden van den roem onzer inrigting, ook zich zelven eene duurzame eerzuil stichten, en velen zullen, op de baan der glorie en der fortuin, zich met warm gevoel herinneren, dat zij aan hem inzonderheid hunne vorming en geluk verschuldigd zijn. Gij Mijn Heer de Kommandeur, sedert zoo lang aan het hoofd van ons gesticht geplaatst, gij aan wiens leiding zoo vele jongelingen, nu reeds mannen, al het voordeel, al het aanzien van hunnen tegenwoordigen toestand te danken hebben, aan wien zoo velen hunner bij hunne herhaalde bezoeken in de kweekschool, dit nu dagelijks betuigen. Gij kunt en zult aan Uwen jeugdigen medehelper zeggen, hoe zoet het is, dat loon voor zijnen arbeid intezoogsten. Aan U Mijn Heer de Kommandeur, hebben wij ook verder niets te zeggen. Onze bedoelingen, onze wenschen zijn ook de Uwe, vaderlijk, gelijk het onze, is voor deze jongelingen ook Uw hart gestemd.

Is het mij nu vergund M. M. H. H. nog eenige oogenblikken weder op ons zelven en ons kollegie terug te komen, zoo past het mij, U in de eerste plaats te melden, dat in het begin des vorigen jaars, de heer *G. Overgaauw Pennis*, tot dus verre Kommissaris correspondent te *Delft*, dien post heeft nedergelegd, onder dankbetuiging voor het in hem gestelde vertrouwen, en dat aan hem daarop verleend is, eervol ontslag, met dankzegging voor de diensten door hem, sedert 1814, aan onze stichting bewezen. Gij zult voorts niet zonder belangstelling vernemen, dat onze Mede-Kommissaris de heer *van Houten*, nog steeds door een ongemak aan het gezigt belet in onze werkzaamheden als van ouds te deelen, echter van zijne bestendige zucht voor de kweekschool, blijk heeft willen geven, door aan dezelve ten geschenke aantebieden *een schilderstuk*, in der tijd ter vereering van den Admiraal *Tromp*, vervaardigd. Dit schilderstuk door ons met dank aangenomen, pronkt thans met andere gedenkstukken van Nederlandschen zeeroem, op de bewaarplaats onzer kostbaarheden. Maar, God zij geloofd, niet anderen slechts, ook hij, die het geschenk ons gaf, zal het daar met ons beschouwen. De hand des bekwamen *Menserts* nam door eene heilrijke kunstbewerking, de sluijer, die zijn oog bedekt hield, weg, en reeds mag hij zich in het bijna vol genot zijns gezigts, welhaast ook onze vergadering, zich in het bezoek en den bijstand van zoo waardig eenen medebestuurder, als voorheen verblijden. Maar als hij dan met hersteld gezigt voor het eerst in onzen kring rond zal zien, Helaas! hij ziet er hem niet meer, wien ook onze oogen, die de tranen naauwelijks weerhouden, daar vergeefs nu zoeken. Hem, Toehoorders! op wien, (ik houde mij des verzekerd) bij het begin van dit gedeelte mijns verslags ook uwe gedachten dadelijk zich met diepen, alles overmeesterenden weemoed vestigden. In den aanvang van dit jaar mogt ons kweekschool nevens zoo vele andere stichtingen van wetenschappen en liefdadigheid onder zijne bestuurders nog *van Swinden* noemen. Op den 9den maart onderging ook ons gesticht door zijnen dood het zwaarst verlies, dat het immer lijden kon. Toehoorders! Ik moet mijne zwakheid hier belijden. Ik hoop elders, over eenigen tijd, aan de nagedachtenis des onvergetelijken mans mijne onvermogende maar welgemeende hulde toetebrengen, thans bij het versche der ook aan mijn hart toegebragte wond, waag ik mij niet aan het beschouwen en beschrijven der schier ontelbare voorregten en genoegens die door dit verlies aan ons ontroofd zijn. Genoeg zij het hier te zeggen, dat *van Swinden*, 37 jaren mede bestuurder dezer stichting was, dat hij dezelve met bijzondere genegenheid, ja met zekere voorkeur beminde, en dat de gadelooze kracht en werkzaamheid, de lust, de levendigheid, de opgeruimde vrolijkheid van zijnen geest, weinig dagen voor zijn afsterven, ook in de kweekschool nog met even helderen luister blonken, als toen hij voor 37 jaren in den bloei zijns levens, daar het eerst verscheen. Kweekelingen! gij hebt den grooten man gezien en gekend. Acht dit steeds als een onwaardeerbaar voorregt, dat U boven andere te beurt viel. Herinnerd U zijne gulde lessen en vermaningen bij de drie maandelijksche verslagen, nopens uw gedrag en vorderingen, den vaderlijken toon, op welken hij U aansprak, de lieve gemeenzaamheid, de gulle scherts, met welke hij, wiens gaven Europa bewonderde, tot U jongelingen, waar het voegen kon, afdaalde. Prent zijn beeldtenis, prent het geheugen zijner weldaden, de gedachtenis zijner deugden diep in uwen geest, en zegt zoo dikwijls als gij die betracht, zegt bij u zelven, met ontzag en eerbied, *tot dit groote, dit beminnelijke kan een mensch het brengen.*

Ja kweekelingen! zoo ver kan de mensch het brengen, wanneer hij, met heerlijke gaven van God toegerust, in den loop zijns levens dien God nimmer uit het oog verliest, de talenten van hem ontvangen op woeker uitzet, den tijd besteed, als daar eenmaal rekenschap van zullende geven: Talenten en tijd tot Gods eer, ten behoeve van zijn naasten aanwendt, om dat hij kinderlijk jegens God gezind, broederlijk daarom ook zijn naasten lief heeft. Ook gij kweekelingen! hebt gaven ontvangen, en niemand kan berekenen, hoe ver gij het met die gaven brengen zult. Maar zeker is het ook uwe pligt, naar hooge volkomenheid te streven. Groote mannen zijn wel uit den aart der zaak zeldzaam, maar nimmer werd hij groot die niet poogde het te worden. Slaat onze geschiedenissen, inzonderheid de voor U meer belangrijke geschiedenissen onzer zeevaart op, ook daar zult gij voorbeelden vinden van edele grootheid en goedheid tevens. Slaat thans te dezer plaats het oog rondom U, gij vindt U omringd van de beeldtenissen der groote vaderen. De Hoogleeraar, daar afgebeeld, is er voorgesteld, zoo als hij bij het graf van *de Ruijter*, den lof opzong van hem, die uit den laagsten stand door verdiensten tot de hoogste rangen opklom, die de grootste held, en daarbij de braafste man, de vroomste christen was. Hij genoot, in zijne eerste jeugd, minder opleiding dan gij. Tot uwe opvoeding hebben de Koning, en die onder Hem het land regeren, door beschermende gunst en aanmoediging; honderden uwer medeburgers door weldaden, bekwame mannen door onderwijs en zorgen, een *van Swinden* zelfs door zijn vaderlijk toevoorzigt en lessen, willen medewerken. Bezeft jongelingen! welk eene verpligting op U rust, en hoe gij het zoudt kunnen verantwoorden, wanneer gij den goeden aanleg, dien wij aanvankelijk in U bespeurden en aanmoedigden, niet verder door vlijt tracht aantekweeken en te volmaken. Maar, (ik ben des zeker) gij bezeft, gij gevoelt het. Gij zult dit gevoel, en zelve bewaren, en het verder overbrengen aan uwe medemakkers, die hier niet allen hebben kunnen tegen woordig zijn, en er zal bij al de voedsterlingen van ons kweekschool, eene strijd, een wedijver ontstaan, om elk naar zijn vermogen meer en meer naar hoogere bekwaamheden te streven die bekwaamheden door deugd en godsvrucht te doen vergezeld gaan, zich de gunst van Koning en Medeburgers meer en meer, in alle opzigten waardig te maken en zich daardoor tevens den weg te banen, die alleen tot eer en geluk leidt.

HET ZIJ ZOO.

EERSTE BIJVOEGSEL DER BATAVIASCHE COURANT.

ZATURDAG, den 13den DECEMBER, 1823.

Bekendmaking.

DE hoofd-directeur van financien, daartoe behoorlijk geautoriseerd, maakt hiermede aan een ieder bekend, dat 's lands middelen en domeinen over den jare 1824, in het openbaar, en bij den opslag zullen worden verpacht:

Op den 22sten december aanstaande, en volgende dagen, des morgens te 8 ure, te *Batavia*, voor de residentien

Bantam. Buitenzorg, en
Batavia. Krawang.

Op den 22sten december aanstaande, en volgende dagen, des morgens te 8 ure, te *Samarang*, voor de residentien

Cheribon. Djocjocarta.
Tagal. Samarang.
Pekalongang. Japara en *Joana*, en
Kadoe. Rembang.
Sourakarta.

Op den 29sten december aanstaande, en volgende dagen, des morgens te 8 ure, te *Sourabaija*, voor de residentien

Grisse. Bezoekie.
Sourabaija. Banjoewangie, en
Passarouang. Madura en *Sumanap.*

De verpachtingen zullen geschieden door de respective residenten, en zulks op de voorwaarden, welke ten dage der verpachting zullen worden voorgelezen, welke condition, zoo wel op de secretarijen van de residenten van Batavia, Samarang en Sourabaija, als op die van elken resident, voor zoo veel zijne residentie aangaat, zullen ter lezing liggen.

Batavia, den 5den december 1823.

Ter ordonnantie van den Hoofd-directeur van Financien.
De secretaris.
DUIJVENÉ.

Bekendmaking.

DE Resident van Batavia, als daartoe door den heer Hoofd-Directeur van Financien gemagtigd, voornemens zijnde, op nieuw, voor den tijd van één jaar, ingaande met den 1sten januari aanstaande, en eindigende met den laatsten december 1824, uit te besteden de leverantie van de volgende artikelen, als van:

Drooge visch. Renzel.
Tamarinde. Smeerkaarsen.
Lamp-olie. Lampkatoen.
Klapper-olie. Groene katjang.
Dingding.

alles te leveren in 's lands civiele pakhuizen.

Van *Brandhout*, te leveren in 's lands civiele pakhuizen, militaire magazijn te Weltevrede en dat der marine.

Van *Buffel-vleesch*, te leveren aan het militaire hospitaal te Weltevrede.

Van *Gras*, voor de paarden bij het militair departement, te leveren ter plaatse waar de stallen zich bevinden.

Van *Doodkisten*, te leveren aan het militaire hospitaal te Weltevreden.

Voor de leverantie en het bakken van *Hard brood*, te leveren in 's lands civiele pakhuizen.

Het waschen en verstellen der hospitaalsgoederen.

Het waschen en vullen der kazernefournituren.

Het repareren en onderhouden der postwagens en post-karren in de residentien Batavia en Buitenzorg.

Van alle welke artikelen, de tegenwoordige leverantie of aannemingen met den 31sten december aanstaande zullen komen op te houden, noodigt mits dezen elk en een iegelijk, die genegen mogt zijn hier voor geheel of gedeeltelijk in te schrijven of een mondeling aanbod te doen vóór of uiterlijk op den 20sten december aanstaande, hunne inschrijvings-biljetten in te zenden of zich aan te melden ter residentie-kantore in de Koe-straat, alwaar, zoo wel als bij den kapitein der Chinezen en bij den Inlandschen ceremoniemeester *Oemar Talip* op Molenvliet, de voorwaarden, waarna deze leverantien zullen worden uitbesteed, dagelijks voor een ieder ter lezing zullen liggen.

De Resident voornoemd,
VAN HOGENDORP.

Batavia, den 5den december 1823.

Bekendmaking.

GEVONDEN zijnde een stuk papieren-munt, groot *f* 300 (drie honderd) guldens Indisch, kan degene die hetzelve verloren heeft en behoorlijke bewijzen van eigendom kan voorbrengen, hetzelve terug bekomen, tegen betaling der daar op vallende onkosten, ten kantore der stedelijke policie alhier.

De Resident van Batavia,
VAN HOGENDORP.

Bekendmaking.

DE Resident van Batavia brengt hiermede ter kennis van de ingezetenen het onderstaande *reglement voor de Brood-bakkers te Batavia*, geärresteerd bij art. 1 der resolutie van Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal in Rade, van den 4den november 1823 no. 21, met waarschuwing dat aan al de daarbij voorkomende bepalingen en pœnaliteiten, stiptelijk de hand zal worden gehouden.

De Resident voornoemd,
VAN HOGENDORP.

REGLEMENT *voor de Brood-bakkers te Batavia.*

Art. 1. De brood-bakkers in de residentie Batavia zullen staan onder het onmiddelijk opzigt van den resident, voor wien alle klagten en zaken, het brood betreffende, zullen worden gebragt en die daarin uitspraak zal doen.

Art. 2. Niemand zal te Batavia het beroep van brood-bakker mogen uitoefenen, zonder daartoe schriftelijk verlof van den resident te hebben verkregen.

Art. 3. De brood-bakkerijen zullen, zoo dikwerf de resident zulks goedvindt, door hem zelven of door iemand van zijnentwege worden bezocht, en bij bevinding van slecht of bedorven meel of brood, zal zulks worden verbeurd verklaard ten behoeve der gevangenhuizen, dan wel geheel onbruikbaar zijnde, in zee worden geworpen. Bij bevinding dat de ovens doorgebrand zijn, of aan andere soortgelijke gebreken, zullen de brood-bakkers op bekomen last, zulks dadelijk doen herstellen op straffe van sluiting hunner bakkerij.

Art. 4. De brood bakkers zullen alleen dezen mogen bakken, dat goed wit tarwe brood, krakelingen, tweebak of beschuit, of ander klein gebak.

Het gewigt en de prijzen van het brood zullen nader, en telkens, wanneer dit noodig zal zijn, door den resident worden bepaald, en ten minste eenmaal 's maands aan de gemeente bekend gemaakt. Tot grondslag van deze prijsbepaling, zal worden gelegd de markt-prijs van het meel of de tarwe.

Art. 5. Een bakker wiens brood strijdig met de invoege voorschreven door den resident te maken bepaling, te *ligt* zal worden bevonden, zal worden gestraft, behalve met de verbeurd verklaring van het brood, met eene boete, voor de eerste reis van *f* 25, voor de tweede van *f* 50, en voor de derde reis van *f* 100 Indisch; voor de vierde reis, zal hij worden gestraft met sluiting zijner bakkerij.

Art. 6. Op gelijke boete is het de brood-bakkers verboden, anders te bakken en te verkoopen, dan goed wit tarwe brood, van zuivere tarwe, zonder vermenging met rijst, Turksche tarwe, boonen of dergelijke, alles ter beslissing der stads geneesheeren.

Art. 7. Een brood-bakker, meerder eischende dan bij het tarief, door den resident zal zijn bepaald, zal verbeuren eene boete van *honderd guldens*, of zal zijne bakkerij voor altijd worden gesloten.

Art. 8. Geene brood-bakkerijen zullen anders dan in steenen gebouwen worden toegelaten.

Art. 9 De brood-bakkers zijn verantwoordelijk voor hunne bedienden.

Art. 10. Onverminderd de visitatien, welke, volgens art. 3 van dit reglement, ten allen tijde door den resident of door iemand van zijnentwege, in de brood-bakkerijen zullen kunnen worden gedaan, zullen de brood-bakkers gehouden zijn op den eersten en vijftienden van elke maand ten policie kantore te leveren, een monster van hun brood.

Art. 11. Door het tegenwoordig reglement worden alle vroegere reglementen en bepalingen, op het stuk der brood-bakkerijen, verklaard te zijn vervallen, met uitzondering nogtans, voor zoo verre die betrekking hebben op de overschrijvingen, verbanden enz. van vaste goederen, waaromtrent de thans bestaande wetsbepalingen bij dezen worden geïnhæreerd.

Advertentie.

DE Resident van Batavia maakt, op autorisatie van den heer Hoofd-Directeur van Financien, hiermede bekend, dat op zaturdag den 20sten dezer maand, aanstevangen met en voor 's lands Graan- en Yzer-Magazijn, publieke vendutie zal gehouden worden van eenige oude, echter nog bruikbare ijzer-werken en andere goederen, in 's lands Magazijnen aanhanden, en ten dage der verkooping voortebrengen.

De Resident voornoemd,
VAN HOGENDORP.

Batavia, den 11den december 1823.

Bekendmaking.

DE Directeur der bosschen, waarnemend Resident van Rembang, mits deze bekend makende, dat onlangs ter hoogte van den hoek van *Auwer Auwer*, is opgevischt eene jatie-houten balk, bekend staande voor 78 voeten lengte en 20 duimen dikte, waarvan de eigenaar onbekend is, verwittigt daarbij tevens, dat die balk thans voor elk en een iegelijk, welke vermeenen mogt daarop eenige aanspraak te kunnen maken, ter bezigtiging ligt op de particuliere scheeps-timmerwerf te Kenantie, en dat de reclames ten deze, van nu tot ultimo december aanstaande, aan het residentie-kantoor te Rembang, kunnen worden ingediend.

Rembang, den 19den november 1823.

De Directeur der bosschen, waarnemend Resident van Rembang.
Bij absentie en op last van denzelven,
De secretaris,
H. CORNETS DE GROOT.

Pro Justitia.

Bekendmaking.

DE persoon van *Herman Jacob Groenhagen*, onder curateele gesteld, en tot curator over zijn persoon en goederen, benoemd zijnde, de heer *Jan Hendrik Hofmeijr Hermz.*, zoo wordt daarvan de gemeente kennis gegeven, op dat zich een ieder wachte voor schade.

Ter ordonnantie van President en Leden in den Raad van Justitie te Batavia.
De griffier,
P. VAN HOEK.

Bekendmaking.

DE waarnemend Resident van Krawang, daartoe door Zijne Excellentie den

Secretaris van Staat, Gouverneur Generaal over Nederlandsch Indië, geautoriseerd zijnde, brengt bij deze ter kennis van het publiek, dat de post, tusschen *Wanaijassa* en *Indramaijoe*, sedert den 2sten dezer, is ingetrokken, en dat alle brieven, welke men naar laatst gemelde plaats wenscht te verzenden, voortaan over *Cheribon*, en niet meer over *Wanaijassa*, zullen moeten worden verzonden.

De waarnd. Resident van Krawang,
F. VALCK.
Wanaijassa, den 20sten november 1823.

Bekendmaking.

NADEMAAL het Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal in Rade, bij resolutie van den 8sten october 1822 no. 27, heeft behaagd te bepalen, dat ten gerieve van het algemeen, in nadere aanwijzene bosschen, eenen vrijen aankap zal worden toegestaan, zoo is het dat de ondergeteekende resident van Pasoeroean bij deze bekend maakt, dat in zijne residentie, daartoe afgestaan en opengesteld zijn de natenoemene bosschen, buiten welker, door palen, aantetoonen limieten, het nadrukkelijk verboden wordt eenig hout te kappen en te vervoeren, als:

1°. Het bosch genaamd *Kendoeng*, gelegen in het regentschap *Pasoeroean*, distrikt *Wankal*, lang naar gissing van het oosten naar het westen een en drie kwart paal, en breed van het noorden naar het zuiden ééne paal, gelegen drie en een half uur gaans van de hoofdplaats *Pasoeroean*, een en een half uur gaans zuiden ten westen van de dessa *Keloerahan*; dit bosch wijders belend ten oosten de dessa's *Bentjoelook* en *Kloebook*, ten noorden de dessa *Keboong*, en grenst ten zuiden en westen aan wildernissen.

2°. Het bosch *Gahtil*, van de distrikten *Ngempit* en *Gempeng*, lang van het oosten naar het westen 1 paal en 35 roeden, breed van het noorden naar het zuiden 290 roeden, gelegen 13 palen van de kotta *Pasoeroean*, 8 palen zuiden ten westen van de poststation *Bendoengan*, grenzende in deze zelfde rigting aan een wild bosch, ten oosten van de dessa *Karang-Sono*, ten westen van de dessa *Kalie*, en ten noorden van die van *Soefoekan*.

3°. Het bosch *Soewaijoewoe*, gelegen in het regentschap *Bangil*, distrikt *Pandakan*, lang van het oosten naar het westen 168 roeden, en van het noorden naar het zuiden 40 roeden, gelegen 4 palen van de kotta *Bangil*, en 3 palen van de dessa *Pandakan*, ten oosten van den grooten weg en de dessa *Soember Sangkoe*, ten westen mede van den grooten weg en de dessa *Jettak*, ten zuiden grenzende aan een wild bosch en de dessa *Bodagan*, en ten noorden gelegen van de dessa *Lebak Sarie*.

4°. Het bosch *Gemengeng*, mede van het distrikt *Pandakan*, lang van het noorden naar het zuiden 128 roeden, en breed van het oosten naar het westen 35 roeden, gelegen 14 palen van de kotta *Bangil*, en 6 palen van bovengemelde dessa *Pandakan*, grenzende ten oosten aan een wild bosch van de dessa *Batintang*, ten westen mede aan een wild bosch en de dessa *Katoet*, en gelegen ten zuiden en noorden van het bosch, de koffij-tuinen en de dessa's *Lebak* en *Kandangan*.

Pasoeroean, den 28sten nov. 1823.

De Resident voornoemd,
J. C. ELLINGHUIJSEN.

Kommissie van Likwidatie.

DE kommissie voor de likwidatie van den Nederlandsch-Indischen Achterstand maakt bij deze bekend, dat op zaturdag den 20sten dezer, weder door haar zal worden gevaceerd, ten huize van het voorzittend lid, den heer *Sack*, op het gewone uur, ter verrigting van al het geen, bij vroegere bekendmakingen is omschreven. De belanghebbenden, welke als nog eenige reclame hebben te institueren of wel gebruik der conversie zouden wenschen te maken, worden dus bij deze opgeroepen, zich alsdan bij dezelve kommissie te vervoegen.

Namens de kommissie voornoemd,
De secretaris,
DE VIRIEU.
Batavia, den 10den december 1823.

DE Directeur van 's lands drukkerij verzoekt hiermede de inteekenaren voor de Bataviasche courant, de inteekenings-biljetten vóór het aanstaande half jaar, met de inteekenings-som van *f* 20, vóór ultimo december aanstaande, aan 's lands drukkerij te willen zenden.

Om duidelijke opgave van naam en woonplaats wordt bijzonder verzocht.

De directeur voornoemd,
J. G. COORENGEL.
's Lands drukkerij, den 12den dec. 1823.

THE Director of the Government printing office begs leave to request the subscribers to the batavia gazette, to send in the subscription-money, amounting to *f* 20, for the first six months of the ensuing year, before the end of December 1823.

To prevent mistakes, name, place of residence &c. should be written as legible as possible.

The Director,
J. G. COORENGEL.
Printing office, 12th December 1823.

Advertentie.

ALZOO de Raad van Justitie te Batavia, aan den procureur *A. W. N. van Gent*, voor en van wege de desolate boedel-kamer, als administreerende de boedels van insolvent overledenen alhier, en als zoodanig administreerende de nalatenschappen van wijlen *Jan Dirk Schevé*, *Pieter Elie de Raadt*, *Carel Braedt*, *B. A. Tismans*, *P. Tappers*, *B. Heijman* en den chinees *I-O Kimpong*, heeft verleend appointement van citatie bij edicte, *ad valvas curiæ*, tegen alle bekenden en onbekenden, die eenig regt, actie of pretentie op de voorschreven nalatenschap vermenen te hebben;

Zoo is het, dat ik *W. H. van Oudshoorn*, tweede deurwaarder en gezworen exploicteur bij gemelden raad, bij deze voor de tweede maal dagvaard, alle bekenden en onbekenden, die eenig regt, actie of pretentie ten laste van voornoemde nalatenschappen vermeenen te hebben, om op donderdag den 22sten januari 1824, des morgens te half acht ure precies, ter openbare rolle van gemelden raad te compareeren, dan wel gemagtigden te zenden, ten einde het eerste default te purgeeren, en als nog hun regt, actie of pretentie te institueeren, sub poene dat aan de noncomparanten zal worden opgelegd een eeuwig stilzwijgen.

Aldus gepubliceerd en geaffigeerd, na voorgaande klog-slag, van de puije van het raadhuis te Batavia, den 27sten november 1823.

De tweede deurwaarder en gezworen exploicteur bij den raad van justitie voornd.
W. H. VAN OUDSHOOREN.

Advertentie.

ALZOO de Raad van Justitie te Sourabaija, aan den procureur *Hendrik Kelfns*, voor en van wege *Charles Brodie*, als testamentaire executeur in den boedel en nalatenschap van wijlen den koopman *Stone Poulter*, en als zoodanig impetrant van *brieven van beneficie van inventaris*, heeft verleend mandament van citatie, bij edicte, op en tegen alle onbekende crediteuren der boedels van wijlen *Stone Poulter*, mitsgaders alle anderen die dit beneficie zoude willen tegenspreken of zich daartegen opposeren.

Zoo is het, dat ik *Berent Albertus Fix*, deurwaarder en eerste exploicteur bij gemelden raad, bij deze dagvaarde alle en een iegelijk, niet persoonlijk gedagvaard zijnde, die vermenen mogten eenig regt, actie of pretentie, ten laste van voorschreven boedel te hebben, mitsgaders alle anderen die het voorschreven beneficie van inventaris zoude willen tegenspreken, of zich daartegen opposeren, of die zich als crediteuren of legatarissen zoude willen of mogen funderen, om op zaturdag den 27sten december 1823, des morgens te half acht ure, op de gewone audientie-zaal van den raad voornoemd, voor rigters kommissarissen uit gemelden raad te compareren, ten einde te zien inventariseren en cautie stellen voor de bewaring der gelden uit dien boedel geprofiteerd, en een curator te zien nomineren om gelden te regeren.

Voorts om, na voorschreven inventaris zal gemaakt zijn, op woensdag den 31sten december 1823, ter rolle van gemelden raad te compareren, ten einde gemelde brieven te zien interineren; of dezelve te debatteren, met intimatie dat hetzij zijlieden compareeren of niet, nogtans tot het interinement zal worden voort geprocedeerd als naar behooren.

Aldus gepubliceerd en geaffigeerd te Sourabaija, den 20sten october 1823.

De eerste deurwaarder en gezworen exploicteur bij gemelden raad.
FIX.

DE Weeskamer te Batavia verzoekt elk en een iegelijk die iets te vorderen heeft van, dan wel verschuldigd is aan de boedels van wijlen *Jacob Dirk Jan D'Arnaud van Boeckholtz*, *J. H. Klatt* en *F. Manuel*, daarvan aan haar aangifte of betaling te doen.

De secretaris,
FOCQUIN.
Batavia, den 29sten november 1823.

Advertentie.

KRACHTENS gepronuncieerde vonnissen bij den raad van justitie te Samarang, worden alle crediteuren, in de desolate boedels van wijlen *C. H. J. van Affelen van Saemsfoort* en *J. D. A. van Stralendorff*, opgeroepen om de hun toegewezen gelden, onder cautie de restituendo te komen ontvangen, ter secretarie der desolate boedelkamer alhier, terwijl bij onverhoopte nalatigheid hier in zal worden gehandeld, als bij art. 17 van het provisioneel reglement op de administratie der desolate boedels in Nederlandsch Indië, is voorgeschreven.

Namens de desolate boedelkamer voornoemd.
De secretaris,
J. A. CLIGNETT, jr.
Samarang, 5 december 1823.

ALZOO de insolvente boedel van wijlen *Johanna de Gelder*, wed. *Peele*, krachtens appointement van den raad van justitie alhier, d. d. 24 november j. l., aan de desolate boedelkamer is overgegeven, zoo wordt, ingevolge provisioneel reglement, art. 9, elk en een iegelijk die aan denzelven verschuldigd is, of van denzelven te vorderen heeft, verzocht, om daarvan opgave te doen, binnen den tijd van zes weken, van heden af te rekenen.

Namens de desolate boedelkamer voornoemd.
De secretaris,
J. A. CLIGNETT, jr.
Samarang, 5 december 1823.

DE Weeskamer te Batavia verzoekt elk en een iegelijk die iets te vorderen heeft van, dan wel verschuldigd is aan de

boedels van wijlen *Johannes van Holst*, *J. G. Billing*, *Halkier* en *Dimbavins*, daarvan aan haar aangifte of betaling te doen. *De secretaris*,

FOCQUIN.

Batavia, 13 *december* 1823.

Edictale Citatie.

ALZOO de Raad van Justitie te Sourabaija, op het door den waarnemend procureur, *J. C. F. Vermeulen*, voor en in naam van heeren boedelmeesteren van de desolate boedelkamer alhier, gedaan verzoek, geaccordeerd heeft eene derde edictale citatie, ex super abondanti, tegen allen en een iegelijk die eenige actie of pretentie vermenen te hebben op en tegen de desolate boedels van wijlen *H. L. Schoester*, de chineesen *Ong Soeijoeko*, *Han Jamko*, te regten *Han Jamtjan*; Zoo is het, dat ik *Berent Albert Fix*, eerste deurwaarder en gezworen exploicteur van gemelden raad, bij deze voor de derde maal dagvaard, alle en iegelijk die eenige actie of pretentie op en tegen de voornoemde boedels van *H. L. Schoester*, de chineesen *Ong Soeijoeko*, *Han Jamko*, te regten *Han Jamtjan*, vermeenen te hebben, om in persoon, of door gemagtigden, te compareren ter openbare rolle van gemelden raad, die zijn zal op woensdag den 31sten december 1823, des morgens te half acht ure precies, ten einde het derde defaut te purgeren, de kosten van dien te refunderen, daarna hunne actie of pretentie aantegeven, te verifieeren en voorts te procederen tot het judicium van preferentie en concurrentie, wijders te hooren verzoeken op de niet gecompareerde een eeuwig stilzwijgen.

Aldus gepubliceerd en geaffigeerd, te Sourabaija, den 6den december 1823.

De eerste gezworen exploicteur voornoemd,

FIX.

Post-kantoor te Batavia.

WORDT ter kennis van het publiek gebragt, dat aan het post-kantoor te Batavia, paketten voor brieven geopend zijn, om te worden verzonden:

naar	schip	kapitein
Amsterdam,	*Ned. schip Palembang*,	L. Heijde.
Rotterdam,	*dito schip Helena Christina*,	B. J. Martens.
Idem,	*Eng. schip Henry*,	Thatcher.
Idem,	*dito dito Recovery*,	Fotherill.
Koppenhagen,	*Deensch schip Gouverneur Bille*,	F Marolli.
Timor Koepang,	*Ned. brik Concordia*,	Lee Liongko.
Idem,	*dito schoener Haphten*,	Tan Singko.

Het paket brieven voor Nederland met kapitein *B. J. Martens*, voerende het schip HELENA CHRISTINA, zal op dingsdag den 16den dezer, vóór elf ure, worden gesloten.

BATAVIA, *den 12den december* 1823.

De postmeester,
P. A. BIK.

Post-kantoor te Samarang.

WORDT bij dezen aan het publiek bekend gemaakt, dat de onderstaande schepen in lading liggen om te vertrekken:

naar	schip	kapitein
Makkasser,	*Boeginees pantjalang Tjarima*,	Daing Marangrang.
Timor Koepang,	*Chinesche brik Tjiengsoen*,	Liem Kousing.
Banjermassing,	*dito dito Kionglion*,	Siouw Tjingliong.

Brieven of paketten kunnen, ter verzending met bovengemelde schepen, aan het post-kantoor bezorgd worden.

SAMARANG, *den 6den december* 1823.

De postmeester,
H. W. GEZELSCHAP.

Wissel Cours.

Op Nederland, en Engeland,	Moeilijk te bepalen, zijnde geene concurrentie van trekkers.
Op Bengalen, 60d. zicht	180 à 184 sicca Ropijen per 100 Sp.

Batavia, *den* 12*den december* 1823.

Namens de directie der beurs,
W. A. KEUCHENIUS,
Secretaris en thesaurier.

MARKTPRIJZEN

der ondervolgende Waren te Batavia.

Tarwe per zak van 164 Eng. pond.	f 7: 5:—
Tarwe brood 22 oncen	7:15
Spek per katje	8:—8:
Katjang-olie per takker van 33 bott.	9:—:
Klapper-olie per idem	8: 15—
Brandhout per vadem van 18 op 6 voeten	20:—:
Rijst per koijang	110:—:
Idem per gantang van 13½ pond.	18:—

Getrouwd,
CAREL ANTHONIUS VARKEVISSER,
met
Jonkvrouwe MARIA ANTOINETTA von WINCKELMANN.

Samarang, 30 *november* 1823.

Getrouwd,
JOHAN FREDERICH SCHRODER.
en
JOHANNA CLAUDINA SELIG, wed. *C. van der Schoor*.

Samarang, *den* 23*sten nov*. 1823.

Getrouwd,
ADRIANUS BOSHOUWER, weduwenaar van *Catharina Hein*,
met
ANNA MARIA WILLEMS, weduwe van *J. van der Hoeven*.

Batavia, *den* 7*den december* 1823.

Gehuwd,
De 2de luitenant der artillerie,
J. L. DORN,
met
J. M. DORT.

Batavia, *den* 30*sten november* 1823.

Getrouwd,
H. G. VLASBLOM,
met
M. J. CINJEWEL.

Batavia, 7 *december* 1823.

Getrouwd,
J. A. DE ROOS,
met
CATHARINA DE VENTE.

Weltevrede, *den* 7*den december* 1823.

MIJNE geliefde echtgenoote, *G. H. van Braam*, beviel heden, omstreeks 5 ure, voorspoedig van een' welgeschapen zoon.
H. S. VAN SON.

Malakka, 7 *october* 1823.

HEDEN verloste, voorspoedig, van eene dochter, *G. P. Berkholst*, geliefde echtgenoot van
S. W. POTTER, *boekhouder bij 's lands-munt*.

Sourabaija, 21 *november* 1823.

HEDEN verloste, voorspoedig, van een' zoon, *A. Birkenfeld*, geliefde huisvrouw van K. VAN KESSINGER.

Soemadang, *den* 24*sten november* 1823.

HEDEN verloste, van een' welgeschapen zoon, de geliefde huisvrouw van A. J. BLIECK, *kapt. der artill.*

Samarang, 21 *november*.

HEDEN beviel, voorspoedig, van een' welgeschapen zoon, de geliefde huisvrouw van J. SEMSTER, 2*de luit.*

Samarang, *den* 6*den november* 1823.

Op heden verloste, tamelijk voorspoedig, van een welgeschapen dochter, de geliefde echtgenoot van
den kapitein
KLOOSTERHUIS.

Sourakarta, 25 *november* 1823.

BIRTH.] At Great Cramat, on Sunday the 7th December, Mrs. *Paton*, of a Daughter.

BIRTH.] At Great Cramat, the house of *W. P. Paton*, Esq. on Friday the 5th December, Mrs. *Morgan*, of a Daughter.

HEDEN, na den middag, overleed alhier, aan de gevolgen van zenuwkoorts, de wel edel gestr. heer *Jacob Dirk Jan D'Arnaud van Boeckholtz*, in leven lid van de hoofd-kommissie van verponding.

De secretaris der Weeskamer,
FOCQUIN.

Batavia, *den* 22*sten november* 1823.

HEDEN avond, omstreeks 11 ure, werd mij, aan de gevolgen eener zenuwkoorts, door den dood, uit mijne liefde armen ontrukt mijn geliefde echtgenoot, *Konstantijn Bernardus van Stenus*, in den ouderdom van 31 jaren min 5 dagen; met mijne twee nog zeer jonge kinderen, bewenen wij den tedersten echtgenoot, den liefderijksten vader, en zijne vrienden derven in hem een opregt en edel vriend.

A. L. LAMMERS,
wed. *van Stenus*.

Samarang, *den* 17*den november* 1823.

HEDEN overleed, tot mijne bittere droefheid, aan de gevolgen eener kwijnende ziekte, mijn geliefde echtgenoot, de wel edel gestrenge heer, *Johannes Antonius Detering*, in leven kapitein-instructeur bij de militaire school. Ik geef, langs dezen gebruikelijken weg, daarvan kennis aan vrienden en bekenden, mij, zonder brieven van rouwbeklag, van hunne deelneming verzekerd houdende.

wed. DETERING,
geb. *Knaap*.

Samarang, 20 *november* 1823.

HEDEN ochtend overleed alhier in den ouderdom van circa 45 jaren, de wel edele heer *Hendrik Kuijns*, in leven procureur bij den raad van justitie alhier.

Wordt elk en een iegelijk, welke eenige uitstaande zaken met, dan wel iets verschuldigd zijn of te pretenderen hebben, van den overledene, bij deze uitgenoodigd, om, binnen den tijd van zes weken, daarvan aangifte te doen, aan den ondergeteekende

M. VAN PRAAG,
testamentaire executeur.

Sourabaija, *den* 25*sten november* 1823.

HEDEN overleed, alhier, in den jeugdigen leeftijd van 26 jaren, de heer *Johann Christiann Ebersbach*, laatst deelhebber in de firma van *Ebersbach en Middlecoat*; ieder die des overledenen regtschapen inborst en deugdzaam karacter heeft gekend, draagt, over zijn verlies zeker, met ons, den rouw in het hart.

De testamentaire executeuren,
J. MIDDLECOAT,
A. G. DE ROOCK.

Sourabaija, 25 *november* 1823.

DIED.] Here on the 25th inst. Mr. *Johann Christiann Ebersbach*, aged 26 years, of the firm of *Ebersbach & Middlecoat*; most deservedly and sincerely regretted by all who knew him.

J. MIDDLECOAT,
A. G. DE ROOCK.
Executors.

Sourabaya, 27*th November* 1823.

HEDEN overleed, na eene kortstondige ziekte, in den ouderdom van

27 jaren, mijn geliefde echtgenoot, *J. Puller*, in leven onderschout alhier.

JOHANNA DAVIDA KLEIN,
weduwe *Puller*.

Batavia, 7 *december* 1823.

*** HEDEN overleed, tot mijne bittere droefheid, mijn dierbare echtgenoot, de wel edel gestrenge heer *Rudolph Heftij*, in leven kapit in bij de tweede kompagnie invalieden, in den ouderdom van 46 jaren, na eene genoegelijke echtverbintenis van ruim tien jaren. Allen die hem gekend hebben zullen bezeffen, hoe zwaar mij en mijne drie onnozele kindertj.s, dezen slag treff n moet.

Zij die iets van hem mogten te pretenderen hebben, dan wel aan hem verschuldigd zijn, gelieven zich, binnen den tijd van één maand, te adresseren aan

De testamentaire executrice,
J. W. MESSEMAN, wed. *Heftij*.

Salatiga, *den* 4*den december* 1823.

ALLE degene, die iets te pretenderen hebben van, dan wel verschuldigd zijn, aan den boedel van wijlen den heer *K. B. van Stenus*, gelieven daarvan opgave en betaling te doen, binnen den tijd van twee maanden, aan de ondergeteekende executeuren

W. DRIESSEN,
P. WIESEMAN,
W. KLEIN.

Djocjocarta, *den* 20*sten november* 1823.

DEGENE die iets te vorderen hebben van, dan wel verschuldigd zijn, aan de nalatenschap van wijlen den wel edel gestr. heer *J. A. Detering*, in leven kapitein-instructeur bij de militaire school, gelieven daarvan, binnen den tijd van twee maanden, aangifte of betaling te doen, aan de testamentaire executrice

wed. DETERING,
geb. *Knaap*.

Samarang, 20 *november* 1823

Advertentie

ALLE degenen, welke iets te pretenderen hebben van, of verschuldigd zijn aan de nalatenschap van wijlen den heer *J. C. Ebersbach*, laatst deelhebber in de firma van *Ebersbach* en *Middlecoat*, gelieven zulks, zoo spoedig mogelijk, opte geven aan de testamentaire executeuren.

J. MIDDLECOAT,
A. G. DE ROOCK.

Sourabaija, 27 *november* 1823.

Notice.

ALL persons having claims on the estate of the late Mr. *J. C. Ebersbach*, of the firm of *Ebersbach & Middlecoat*, are requested to send in the same for adjustment, and all those indebted to the same, to settle without delay.

J. MIDDLECOAT,
A. G. DE ROOCK.
Executors.

Sourabaya, 27*th November* 1823.

ALLE degene welke iets te pretenderen hebben van, dan wel verschuldigd zijn aan wijlen *J Puller*, gelieven daarvan opgave of betaling te doen, binnen den tijd van drie maanden, aan de testamentaire executrice.

JOHANNA DAVIDA KLEIN,
of aan den gesubmeerde executeur,
J. VAN DEN BROEK.

Batavia, 7 *december* 1823.

Vendu-advertissementen.

Op maandag den 15*den december* 1823.

VOOR het negotie-huis van de heeren *Stuart*, *Turing* en *Co.*, in de binnen nieuwpoort-straat, van alle soorten van ijzerwerken, knoopen, lakens, leedige vaten, madera-wijn, port-wijn, claret op bottels, jenever in kelders, Bengaalsche bilstukken, ribben, pik, witte tafel-rijst; alsmede een palankijn-wagen, enz.

Op dingsdag den 16*den december* 1823.

VOOR het negotie-huis van *F. W. Thorbecke junior*, in de binnen nieuwpoort-straat, van boter, kaas, slaolij, eau de cologne, reukwater, lijn-olij, loodwit, en andere verfwaren, spijkers, ijzeren geld-kisten, madera-wijn op fleschen, muscaat- en rhijnsche wijn; alsmede tot sluiting van eene factuur, van een partij roode wijn van *Rahder* en een partij Stokholmsche theer.

En precies te 11 *ure*,

Eenige certificaten, van den Indische Achterstand.

Op woensdag den 17*den december* 1823.

VOOR het negotie-huis van *Colville en Co.*, op de groote rivier, van brandewijn in vaten, secelia-wijn in heele- en kwart pijpen, roode- en portwijn in bottels, glas- en staal-werken, messen, vorken, Engelsche kantoenen goederen, enz.

Op donderdag den 18*den december* 1823.

VOOR de woning van *N. Coulster*, in de binnen Diestpoort, van huismeubelen, wagens, paarden, en wat verder te dien dage te voorschijn zal gebragt worden.

En precies te 11 *ure*,

De navolgende vastigheden voor rekening des boedels van wijlen *Hendrik Domingo Matthijs*.

No. 1. Zeker stuk zaai-land, gelegen omtrent 2 uuren gaans, oostwaards buiten deze stad, tusschen de Bamboesen rivier Troessang, of in het oosterveld, in het blok F, sub no. 84.

No. 2. Zeker erf, bebouwd met een pedak van steen en bamboesen, met pannen gedekt, staande en gelegen buiten deze stadspoort Rotterdam, aan de westzijde van de Verburgs-gracht, in het oosterveld, het 19de deel van het blok L, sub no. 68.

Voor rekening van *Fredrik Reijnhard*.

Zeker erf en een restant, thans te zamen getrokken en tot een gem akt, bebouwd met een steenen huis, en gelegen binnen deze stad, aan de westzijde van de groote rivier, in het blok B, sub no. 39 en 126.

Voor rekening van *S. van Minde*.

Zeker erf, bebouwd met een padak van steen en bamboesen, met pannen gedekt, staande en gelegen buiten deze stadspoort Rotterdam, in het oosterveld, het 4de deel van het blok L, sub no. 18.

Op vrijdag den 19*den december* 1823.

IN den tuin van *C. F. Mumm*, op Molenvliet, van wagens, paarden, lijf-eigenen, huismeubelen, enz.

Op den 29*sten december* 1823

ZAL door vendumeesteren, ten overstaan van eene kommissie uit den raad van justitie te Batavia, worden verkocht, ter plaatse alwaar te dien dage vendutie zal gehouden worden, de volgende vastigheden, als:

No. 1. Zeker erf, bebouwd met een steenen pedak, staande en gelegen binnen deze stad, aan de oostzijde van de groote rivier, in het blok F 2, sub no. 25.

No. 2. Zeker erf, bebouwd met een steenen pedak, met pannen gedekt, staande en gelegen binnen deze stad, aan de oost zijde van de groote rivier, in het blok G 1, sub no. 3.

No. 3. Zeker stuk tuinland, bebouwd met een steenen huis, met de daarbij behoorende bijgebouwen, staande en gelegen oostwaarts buiten deze stad op Tanjong Priok, in het oosterveld, het blok H, sub no. 33.

No. 4. Zeker restant stuk tuinland, gelegen buiten deze stad, omtrent 2½ uur gaans, even boven den hoek van Tanjong Priok, in het oosterveld, het blok H, sub no. 33.

Voorts zoo als de gedachte vastigheden ter plaatse voorschreven gelegen, en toebehoorende zijn aan *Justus Dionisius Pieters*.

Indien er dus iemand mogt zijn, die eenig regt, actie of toezegging op de voorschreven vastigheden zoude willen pretenderen, en zich opposeren tegen de voorschreven executie en verkooping, die kome en make het mij ondergeteekende bekend.

Die gading heeft om de voorschreven vastigheden te koopen, kome ten dage, ure en plaatse voorschreven, aanhoore de conditien en doe zijn profijt.

Aldus gedaan en gepubliceerd, na voorgaande klokslag, van de puije van het Raadhuis te Batavia, op den 4den december 1823.

De eerste deurwaarder bij den Raad van Justitie voornoemd.
H. F. SCHOUTEN.

OP donderdag den 18den dezer, zal door den vendumeester te Buitenzorg, aan het logement aldaar, eene aanzienlijke hoeveelheid padie, van het land Kampong Baroe, publiek worden verkocht, bij koopen van vijf tjains à 1250 pond, ieder tjain.

Buitenzorg, *den* 3*den december* 1823.

IN den loop der maand december, tijd en plaats nader te bepalen, zal worden verkocht, de nu wijlen den wel edel gestrengen heer *J. G. Bauer*, toebehoord hebbende landen *Concordia*, *Cadawong* en *Batoe-Tjeper*, en dat wel verdeeld in *drie* percelen, waarvan

Het eerste. Dat gedeelte, het geen, achter de tuin gelegen, zich oostwaarts uitstrekt, en grenst aan den tuin de land n *Salepadjang*, *Kamal* en *Kalidras*, benevens den weg langs de Mokervaart, en waarop een speelhuis en buffel-kraal, beiden met pannen gedekt.

Het tweede. Dat gedeelte, het geen ten westen, zoo wel aan het vorige stuk als aan de tuin aansluit, en grenst aan de landen *Salepadjang* en *Parrangkoeda*, benevens den weg langs de Mokervaart, en waarop twee koe-kralen, een groote lombong en rijstmolen, en

Het derde. De tuin zelve met het daaraan stuitende land, ten oosten tot aan de voormaligen weg van Concordia, bepaald tusschen de twee vorige perceelen en den weg langs de Mokervaart, bebouwd met een groot steenen heeren huizinge, stallen, wagenhuis, kombuis, dispens en verdere bijgebouwen, alles van steen en met pannen gedekt, liggende de bewijzen van eigendom, bijzondere meetbrieven der drie perceelen, en eene kaart, de scheidingen aanduidende, ter visie op het vendu-kantoor.

De drie percelen zullen op de volgende wijze en voorwaarden worden verkocht:

De eerste en tweede perceelen zullen eerst bij opslag aan de meestbiedenden uitgeveilt worden, onder genot van een blokpenning van, Ind. guldens, *vijf honderd* voor het eerste, en *een duizend* voor het tweede, en zullen dan bij den afslag in ééne koop finaal worden verkocht aan den hoogstmijnende, dan wel het aparte eigend m blijven der eerste koopers, bij opslag.

Bij het eerste perceel behooren dertig buffels, en ook bij het tweede perceel die tegen *twee en twintig* Ind. guldens door elkander gerekend, moeten worden overgenomen, en behooren bij het tweede perceel omstreeks één duizend beesten, meer of minder naar bevinding, die door den anderen tegen *acht* Ind. guldens berekend worden.

Zullende indien de twee perceelen bij den afslag het eigendom worden van een persoon, ook deze het beestiaal van beide perceelen op dien voet moeten overnemen, zoo wel als eenige lijf-eigenen, waarvan de lijst en waarde op het vendu kantoor in tijds ter visie zal worden gelegd.

En wordt het derde perceel verkocht met de vrijheid van af braak der gebouwen, waartoe reeds de ten vendu kantoor berustende concessie verkregen is, en be-

(*Het vervolg in het tweede Bijvoegsel.*)

TWEEDE BIJVOEGSEL DER BATAVIASCHE COURANT.

ZATURDAG, *den* 13*den* DECEMBER, 1823.

(Vervolg van het eerſte Bijvoegsel.) hooren tot dit perceel twaalf buffels, door den anderen, mede op *twee en twintig* Ind. guldens te berekenen.

Batavia, den 27*ſten november* 1823.

Advertentie.

Op donderdag den 8*ſten januarij* 1824 *des morgens te* 9 *uren.*

ZAL door den vendumeester te Samarang, alwaar te dien dage vendutie zal worden gehouden, ten overſtaan van eene kommisſie uit den raad van justitie, op vordering en ten bijwezen van den deurwaarder bij gemelden raad, krachtens appointement van executie, door gemelden raad, in dato 1 december 1823, verleend aan de heeren *J. Manuel* contra *Chasteau* en *Co.*, publiek worden verkocht: een ſnelzeilend ſchip, genaamd PEKIN, met deszelfs toebehooren liggende ter reede van Samarang; die gading heeft om gemeld ſchip te koopen, die kome ten dage en ure voorſchreven, aanhoren de conditien, en doe zijn profijt.

Aldus gepubliceerd en geaffigeerd, te Samarang, den 4den december 1823.

De eerſte deurwaarder en gezworen exploicteur voornoemd,
D. PIJL.

BIJ *J. van Dijk*, zijn te bekomen de navolgende goederen; als: fraaije mahoniehouten meubelen, ſpiegels, ſchilderijen, kristal- en andere astrale lampen, kristal-werk, tafel-ſerviesſen met vergulde randen, parfumerien, diverſe zijde ſtoffen, merinosſe shawls, geborduurde neteldoeken, dames-kleeden, Brabandſche kanten, linten, Italiaanſche ſtroohoeden, Brusſelſche dames-laarzen en ſchoenen, bloemen, guirlandes, goude horologien, bijouterien, enz; alsmede beste roode- en andere fijne wijnen, bier, jenever, likeuren, bitter, hammen, worst, kaas, boter, ſelzer- en geilnauer water, ſigaren, tabak, pijpen in mandjes, enz.

Weltevreden, 27 *november* 1823.

D'ORFEUILLE, gedurende de afwezigheid van den heer *Letourneur*, met deszelfs procuratie belast zijnde, biedt te koop aan, het huis van gemelden heer *Letourneur*, op het Konings plein; alsmede het magazijn in de buiten nieuwpoort-ſtraat; thans geoccupeerd door den heer *Bozé*, en is genegen de betaling van dezelve zoo gemakkelijk mogelijk te maken.

Te koop bij
Shillaber & Co.

FRANSCHE roode wijn op fust, brandewijn, madera- en malaga wijn, ſpermaceti-kaarſen, gezouten vleesch en ſpek, zalm, een asſortiment van Chineſche goederen, meubelen, Zweedsch ijzer en ſtaal, en andere goederen meer.

For Sale by
Shillaber & Co.

FRENCH Claret Wine in casks, Brandy, Madeira Wine, Spermacety Candles, Beef and Pork, Salmon, variety of Canton Goods, fancy Chairs, Swedish Iron, &c.

For Sale.

TWENTY Pipes excellent Madeira Wine from Calcutta; also Pale Ale in casks; Bengal Canvass; Saltpetre, &c.

PATON, MORGANS & CO.

FRESH Yorkshire Hams and Pine Cheese, Red Currant Jelly, Strawberry Jam, Port Wine &c. To be had at LIVETT & GONSALVES.

Batavia, November 26.

BIJ de weduwe *Schaider*, zijn te bekomen, beste mosterd, gingangs, doeken en kleine shawls.

Bekendmaking.

IN den loop van de maand december, zullen de volgende, tot de nalatenſchap van wijlen den heer *J. W. Reep* behoorende vastigheden, in het openbaar worden geveild:

1. Het land Cliphoff, met de daaraan grenzende beide groote bosſchen, grasrawa, weiland, padie-velden en vijver; alsmede voor af braak, een daar op ſtaande jattiehoute koe-kraal, op gemetzelde pilaren, en met pannen overdekt.

2. Een ſtuk daar aan grenzend tuinland, met het daar op ſtaande ſteenen huis, waarbij een groote vijver en boschje.

3. Een huis op de Voorrei, laatstbewoond door den heer *de Bozer.*

4. Een huis op de roea-malakka, laatst bewoond door den heer *J. W. Reep.*

Voor verdere narigten vervoege men zich in tusſchen bij de heeren *J. G. Goldman*, *M. A. Louis* en *Röhne*, executeuren in voornoemden boedel.

Advertentie.

Bij den ondergeteekende zijn te bekomen; de onderſtaande goederen, aangebragt met de laatst aangekomene ſchepen, als:

Zeer fraaije vergulde en albaste ſpelende pendules.
Een verzameling van ſchilderijen met extra fraaije vergulde lijsten, beſtaande uit Hollandſche, Engelſche en Duitſche gezigten.
Mahonijhouten kabinetten, ſecretaires, chiffonnieres en commodes.
Meubelbeſlag en Pleetwerken.
Kristallen geſlepen en ongeſlepen glaswerken, porceleinen, thee- en koffij-ſerviesſen.
Complecte zadels en biljart-ballen.
Gouden en zilveren epauletten, borduurſels, militaire Willems-Orde en linten.
Mans- en kinder-hoeden, mutsen met galons en klepjes, en kinder petjes.
Dames-kleeden, witte- en zwarte voiles.
Witte-, zwarte-, roode coquelico rood-merinosſe swhals en docken.
Brabandſche breede en ſmalle kanten, blonde en tules.
Gecouleurde linten, guirlandes, bouketten en ſatijnen.
Witte-, zwarte en gekouleurde dames laarzen en ſchoenen.
Mans-, kinderſchoenen en laarzen.
Witte- en zwarte zijde opengewerkte heeren en dames kousſen.
Percalle en kabretleeren heeren en dames handſchoenen.
Schilpad en vergulde dames kammen.
Echte dames coljees, beſtaande in paerlen, juwelen, cancel en andere steenen.
Repetitie-horlogien, dames dito, en meer andere bijouterien.
Gecouleurde fijne lakens.
Fransch linnen en moltonſe dekens.
Mede zijn te bekomen roode-, rijnſche-, Malaga, Madera en muscaat-wijnen.
Likeuren, genever en bitter.
Seltzer-, Geilnauer en Fachinger water.
Peper-, secretaris-, succade en ſnipper-koeken.
Banket en bitterkoekjes.
Jongens- en meisjes-muisjes.
Alsmede zeer goede geconſerveerde proviſien,
Hammen, boter en zwitſerſche kaas.
Ingelegde en gedroogde groenten.
Keuken-zuren, ſalade-olij en wijn-azijn.
Corenten, pruimedanten, roſijnen, enz.

Batavia den 5*den december* 1823.
FRöLECKE.

J. A. SIBERG preſenteert uit de hand te koop, op zeer aannemelijke voorwaarden, een kapitaal huis met twee aangrenzende pakhuizen, koets-huis, ſtalling voor 12 paarden, kombuis en bijgebouwen etc.; alles omtrokken met een ſteenen muur, gelegen aan de rivier Oelugamie; circa acht palen van Pekalongan.

Gezegde plaats is eene zeer aangename woning, en allergeſchiktst tot in en verkoop van koffij, rijst en padij; het geen altoos een goed beſtaan heeft opgeleverd.

Pekalongan, den 1*ſten december* 1823.

Te koop.

ZWITSERSCH kerſen-water bij *Stephan.*

Te koop.

EEN compleete kok, en bekwaam koetſier, rijdende met vier paarden; addres ter lands drukkerij.

Te koop.

BIJ *Wattendorf*, *Hipp* en *Zimmerman*, goede hammen, kazen, Delftſche grasboter, bloem- en zuurkool, grutterswaren, rozijnen, corenten, pruimen, amandelen, banket, zuikerwerk, koek, besſen-celij, keukenzuren, gerookte tongen, ſaucijs de boulogne, ribben- en pat-ſtukken, zout vleesch en ſpek, roode wijn van Roest en anderen, ſeltzer-, fachinger- en geilnauer water, ligt en zwaar bier, Hodsons pale-ale, madera-wijn in pijpen en bottels; best Engelsch buskruid, lakens en kaſimieren, Hollandſche tabak en ſigaren, benevens andere goederen meer.

JAS. THOS. RICKETS, *heeft de eer zijne vrienden en het publick te verwittigen, dat hij een Toko heeft opgerigt, no. 15, Groote rivier, naast den herr* During, makelaar; *alwaar, tegen zeer billijke prijzen, voor contant geld te bekomen zijn, de ondervolgende artikelen.*

PLEET-WERK, beſtaande in Sinumbra-lampen met enkelde en dubbelde lichten, bekers; zeer fraaije kandelaren, met 3, 4 en 6 lichten; nacht-kandelaren, visch-bakken, olie-, azijn-, ſaus-, en eijeren-ſtellen, thee- en koffij- ſerviſen, inktkokers, ſnuiter-bakken; tafel- en deſert-mesſen en vorken met ivoren hegten, dito dito mesſen, hoornen dito mesſen en vorken, ſnijmesſen met ivoren en hoorne dito; pen- en knipmesſen; ſcharen, ſcheermesſen in kistjes van 4 en 22 klingen, blikke koffij-kannen, lepels en dekſels voor ſchotels, gekristaliſeerde ſchenkborden en dooſen, ſcheer-kistjes enz. Horologie- en goudſmits-gereedſchappen, ſabels in ſoorten, pistolen en jagt-geweeren, ſchrijfkistjes met copieer machines, dito met toilet doosjes. Mahonijhouten kisten, inhoudende dubbelde ſtellen tafelmesſen en vorken met ivoren hegten. Tafel- en deſert gepleete lepels en vorken in ſtellen, thee- en eijer-lepels, vischmesſen, ſoup-lepels enz. Verrekijkers voor dag en nacht, in ſoorten, ijzeren kisten van verſcheidene grootte, tuigen voor bendies en ſt llen van vieren, militaire en andere zadels, ſtal-bitten voor wagen en rijdpaarden, laarzen en ſchoenen, glaswerk, ſchrijfbehoeftens, mosterd, op flesſchen en pullen, zuuren, ſauſen en azijn op fleſchen, madera-wijn in vaten van 18 gallon en in manden van 2 douzijn; brandewijn in pijpen en fleſchen; portwijn in kisten van 1 en 2 douzijn, rhijnſche wijn in dito van 1, 2 en 4 douzijn, Hollandſche roode wijn in dito van 50 bottels, Bordeaux wijn in dito van 50 bottels en andere goederen meer.

J. T. RICKETTS, *begs leave to inform his Friends and the Public, that he has opened a wholesale and retail Store No. 15, Great-river-street, next door to* Mr. DIERING, Broker, *where may be had on moderate terms, for ready money, the following articles.*

PLATED Ware, consisting of Sinumbra Lamps, single and double light; Pint Goblets; Handsome Branch Candlesticks, with 3, 4 and 6 lights; Chamber Candlesticks; Bottle Stands; Cruet, Egg, and Soy Frames; Tea and Coffee Sets; Ink Stands; Snuffer Trays.— Ivory handled Table and Desert Knives and Forks; ditto ditto Knives; Horn ditto ditto Knives and Forks; Ivory and Horn handled Barrers; Pen and Sportsman's Knives; Scissars; Razors, in cases of 4 à 12 blades; Tin Tea Kettles, Coffee Pots, Table Spoons, and Dish Covers; Christalized Tin Trays; Boxes; Candlesticks; Dressing Cases; &c.; Watch-Maker's and Jeweller's Tools; Swords, of different sorts; Pistols and Fowling Pieces; Writing Desks, with Copying Machines; ditto with Dressing Cases.— Mahogany Chests, containing double Sets of Ivory handled Table and Desert Knives and Forks; Table and Desert Sets of Plated Steel - Spoons and Forks; Tea and Egg Spoons; Fish Knife; Soup Ladles; &c.— Perspectives and Telescopes, day and night, of sizes; Iron Chests of sizes; Buggy and 4 Horse Harness; Saddles, Military and Plain; Steel Bits, for carriage and riding horses; Boots and Shoes; Glassware; Stationary; Mustard, in bottles & per pound; Pickles, Sauces, & Vinegar, in bottles; Madeira Wine, in 12 gallon casks; Brandy, in pipes and bottles; Port Wine, in 1 and 2 dozen cases; Rhenish Wine, in 1, 2 and 4 dozen cases; Dutch Claret, in 50 bottle cases; Bourdeaux, in 50 bottle cases.

Te koop

EEN HUIS, in kampong Noordwijk, te bevragen bij den bewoner en eigenaar

BOURET, *paarden-arts.*

Te koop.

BIJ *Leps* en *Co.*, pas aangebragte sigaren in kisjes, Varinas en Portorico tabak bij heele- en kwart ponden, uit de fabriek van *Mindcrop* te Rotterdam, beste Engelsche mosterd, dito diverse zuren en sauces, eau de cologne, hair-poeder, astrale lampen, een spelende pendule, alquitivos, wollen deekens, flanel, goude horlogie-sleutels en cachetten, doekspelden, enz.; ijzeren voetschrappers, spijkers, koperen deur-sloten enz.; groote glasen ruiten, spaansch groen, lijn-olij en lootwit, pleete wagen-lantarens, spermasetiekaarsen, wijnen, azijn, bier op bottels, liqueuren, enz. enz.

OP nader te bepalen plaats en tijd, zal, binnen kort, worden verkocht, het aan den westerweg gelegene land Lambak-Boeloes.

Verloren.

EEN gouden horologie-ketting, twee gouden cachetten met steenen, benevens een gouden horologie-sleutel en ring; die dezelve aan 's lands drukkerij terug brengt zal eene goede belooning hebben.

Vermist.

EEN klein zwart teef-hondje met bruine pootjes, afgesneden ooren en staart; die hetzelve ter *lands drukkerij* bezorgt, zal, zulks verlangende, goed beloond worden.

Advertentie.

TEN gevolge van het overlijden van den heer *J. C. Ebersbach*, zal het aandeel van wijlen dien heer, in de firma van *Ebersbach* en *Middlecoat*, opgehouden met ultimo februari 1824, na welken tijd de zaken, tot nader berigt, onder dezelfde firma zullen worden voortgezet door den overblijvenden deelhebber.

J. MIDDLECOAT.

Sourabaija, 27 november 1823.

Notice.

IN consequense of the death of Mr. *J. C. Ebersbach*, his interest in the firm of *Ebersbach & Middlecoat*, will cease ultimo February 1824, after which time the business will continue to be carried on under the same denomination, until further notice, bij the surviving partner.

J. MIDDLECOAT.

Sourabaya, 27th November 1823.

F. H. SPENGLER vertrekt, voor eenigen tijd, naar Nederland.

DE ondergeteekende vertrekt naar Nederland. MEIJER, *kapt. bij de 18de afd. nat. inf.*

A. DURAND begeeft zich verder in Java.

DE ondergeteekende niet in de gelegenheid zijnde van alle zijne vrienden afscheid te nemen, wenscht hun edele, bij deze, een hartelijk vaarwel; tevens kennis gevende, dat hij den zeer eerwaarden heer *P. Wedding* en de heeren *Brouwer, Nolthenius* en *Co.* als zijne gemagtigden heeft aangesteld.

H. D. L. ELLINCKHUIJSEN.

Batavia, 27 november 1823.

C. S. DE WILDE, heeft tot zijn generale gemagtigden verzocht en aangesteld de heeren *Macquoid, Davidson en Co.*

DE Oud Raad van Financien, *de Bruijn van Tromp*, vertrekt naar Nederland.

H. T. T. DE CAIMO, vertrekkende naar Nederland, heeft tot deszelfs gemagtigden benoemd, de heeren *Pierre Jean de Ridder*, alhier, en *Daniel Hellemond*, te Macasser.

Batavia, den 4den december 1823.

IN den loop der maand januari, denkt naar Europa te vertrekken

J. C. NAUMANN, *gepensioneerd timmeester.*

C. DE HAAN, naar Samarang vertrekkende, heeft als gemagtigden benoemd *Daniel de Haan.*

DE majoor *Guelton* en familie vertrekken naar Europa.

Advertisement.

THE undersigned late of Samarang and Japara, begs leave to inform his Friends and the Public, that he has established himself at Sourabaya, for the purpose of doing Commission Business solely.

All orders, will be thankfully received, and punctually attended to

THOMAS BROWNE.

Sourabaya, the 12th Nov. 1823.

For passage.

To England Direct.

BY the fine fast-sailing English Ship HENRY, Captain *T. Thatcher*, having very excellent accommodations, and will possitively sail in the month of December; for particulars, apply at the Stores of Mr. *R. Thornton*, Voorrij.

Batavia, 27th November 1823.

Advertentie.

DE ondergeteekende, voornemens zijnde, zijne zaken tot verevening te brengen, roept bij deze op, alle degene, welke schuldvorderingen te zijnen laste zouden mogen hebben, om, vóór of op den 20sten dezer, eene nota van den aard en de hoegrootheid derzelve inteleveren, aan de heeren *C. Z. Smulders* en *L. von Franquemont*, welke zich, in hoedanigheid als generale gemagtigden van den heer *D. von Franquemont*, en als zoodanig principale crediteuren, wel daarmede hebben willen belasten, tot het einde van minnelijke schikking.

C. F. MUMM.

Batavia, den 6den december 1823.

Passage naar Nederland.

MET het Nederlandsch fregat-schip PALEMBANG, gevoerd door kapitein *Leopold Heijde*, vertrekt in het laatst van december naar Amsterdam; te bevragen bij VAN RIJCK, PREDIGER en CO.

Batavia, 28 november 1823.

DOOR den ondergeteekende wordt bekend gemaakt, dat, door zijn retour alhier, zijne gemagtigden, zijnde de heeren *J. P. Barends*, *J. Schill* en *B. van Starckenburg Jutting*, op ultimo dezer, zullen hebben gedefungeerd, en de loopende of onafgedane zaken, door hem zelven zullen worden vereffend.

J. F. ARNOLD.

Batavia, 26 november 1823.

Advertentie.

ALLE degene, welke iets te pretenderen hebben van, of wel verschuldigd zijn, aan denondergeteekende, gelieven daarvan opgave of betaling te doen, binnen acht dagen. J. VAN MUIJDEN.

den 27sten november 1823.

Societeit de Harmonie.

DE heeren leden worden bij deze verwittigd, dat, ingevolge het reglement, een gesloten bus in gemeld locaal is geplaatst, tot ontvangst van geslotene biljetten voor de benoeming van eene directie voor het volgende jaar; wordende tevens verzocht, dezelve, vóór den 25sten dezer, te willen inzenden; zullende geene andere dan behoorlijk geteekende stem-biljetten in aanmerking kunnen komen.

Namens de directie der societeit voornoemd,

C. A. G. ROMSWINCKEL.

Rijswijk, den 4den december 1823.

Societeit de Harmonie.

BAL en SOUPER, op dingsdag den 16den dezer, op den gewonen tijd.

De secretaris,

C. A. G. ROMSWINCKEL.

Rijswijk, den 12den december 1823.

TER Lands Drukkerij zijn van de pers gekomen de nummers 45, 46, 47, 48, en 49 van het staatsblad van 1823.

TER Lands Drukkerij is te bekomen, tegen den prijs van f 4:—1.— Indisch: GESCHIEDKUNDIG OVERZIGT, *der* KONINKLIJKE VOORSCHRIFTEN, *omtrent het beheer der Staats-Uitgaven in* NEDERLAND, door S. DASSEVAEL.

NEDERLANDSCHE STAATS-ALMANAKKEN, *voor den jare 1823, zijn mede ter Drukkerij verkrijgbaar, voor f 5: 15.*

GEDRUKT TE BATAVIA,
ter Lands Drukkerij.